

אנשים

פיתוח

טכנולוגיה

בינוי

מחקר

רפואה

עובדים וקוראים יקרים,

ד"ר אנכי

עובדות ועובדים יקרים,
כמה שבועות לפני חג הפסח בשנה שעברה פתחנו את מחלקת הקורונה הראשונה בירושלים ומאז עברנו שנה עמוסה, מורכבת, מרתקת והיסטורית. בשנה האחרונה אושפזו במחלקות הכתר כ-4,000 חולי קורונה. קרוב ל-20,000 איש הגיעו למיון הביולוגי. הענקנו למעלה מ-143 אלף שעות הנשמה, והשתמשנו בציוד מיגון שערכו למעלה מ-11 מלש"ח. פתחנו מחלקות רבות, הוספנו צוותים ובנינו מערך לוגיסטי שלם ומורכב. ידענו לפתח שיטות טיפול, הנשמה, סיעוד חדשות המותאמות לאופי המחלה. ידענו לתת מענה למשפחות, למטופלים. ידענו לשנות ולבצע התאמות בצורה מהירה תוך כדי תנועה. נערכנו למבצע חיסון הצוותים בצורה מהירה והיום 94% מעובדי שערי צדק מחוסנים אחרי חיסון ראשון. שערי צדק עמד בשורה הראשונה של בתי החולים בארץ בטיפול בחולי הקורונה. זכינו בשערי צדק בצוותים מסורים ומקצועיים שנכונים בכל רגע לבצע את המשימות המורכבות ביותר בצורה הטובה ביותר ובזכותכם יכולנו לתת מענה למאות אלפי התושבים והמטופלים שלנו.
בפרוס חג הפסח הבא עלינו לטובה, אני חש גאווה אדירה לעמוד בראש ארגון שאלו עובדיו, ומאחל לכם ולבני משפחותיכם חג שמח, שבו נצא ממגיפת הקורונה לחירות ונחזור במהרה לשגרה שאנו כה אוהבים.

עופר מרין

עשרים עגול - אתגר הקורונה

במרכז הרפואי שערי צדק המחלקות כולן לקחו חלק בשנה מאתגרת במיוחד. מחלקות בלטו בהישגים יוצאי דופן, מחלקות התחדשו בכוח אדם איכותי, מחלקות התרחבו ומחלקות עשו את הכל כדי שהשנה הזאת תעבור בבריאות.
דבר אחד בטוח - כולן נאלצו להיענות לאתגרי המגפה.

צוותי המרכז הרפואי סוגרים שנת קורונה והביאו לפניכם את הפעילות שנעשתה השנה באופן קצת אחר - זאת הדרך שעשינו השנה...

2021 שתהיי לנו בריאה!

2020 הייתה שנתה הגדולה של האחות

כל בגדי המיגון לא גוננו עלינו ממראות השנה הזו. כל המסכות, לא מסכו ולא הקהו את רגשותינו. כל הריחוק שנכפה, לא הרחיק אותנו מהמטופלים, מהרצון להיות שם עבורם. להיות להם אם ואחות.

צילום: טל חרס

כמה בדידות הייתה בשנה הזו וכמה יחד. כמה קטנות של האדם אל מול נגיף בלתי נראה שהפך את חיינו, וכמה גדלות רוח של מחוות, של תמיכה, של עשייה למען האחר. כמה ניתוק חברתי וכמה חיבור אנשי.

השנה הזו, 2020, הייתה השנה לה ציפינו ואליה נשאנו פנינו כחצי עשור. רצינו להגיע אליה מוכנים בהיבטים של איכות הטיפול, השירות וראיית המטופל. כמה חודשים לפני הגיעה לעולם, הוכרזה 2020 כשנת האחות הבינלאומית. באה הקורונה, והפכה אותה לשנתה. וכך תיזכר לעולם 2020, שנת הקורונה.

אבל... 2020 הייתה שנתה הגדולה של האחות. אחות על שלל העשייה הסיעודית והתפקידים, ו"כאם ואחות", במסירות, בהתמסרות ובנתינה אין סופית.

הצוותים המטפלים ובתוכם אנו, מגזר הסיעוד, היינו הצינור לחיים עבור חולי הקורונה. אלומת האור היחידה שהאירה את דרכם והחיבור הכמעט יחידי אל המציאות שבחוץ, רחוק מהמשפחה ומהבית.

בפן המקצועי, מגזר הסיעוד הכניס תחת כנפיו תחומים רבים בעלי השפעה מכרעת על המציאות בהווה ובעתיד.. במהלך שנה ארוכה זו, נכתבו הנחיות רבות שהותאמו למציאות המשתנה, התקיימו הכשרות ובקרות.

לא זנחנו את שאיפתנו להגיע לשנת 2020 טובים יותר בשיתוף עם העובדים הסוציאליים, הוקם מערך של תקשורת ותמיכה עם משפחות חולי הקורונה. מבצע החיסונים שהביא עמו תקווה רבה לעתיד טוב יותר, תוכנן, נוהל והוצא לפועל בניצוח הסיעוד. מטה תנועת מטופלים יומי יצא לדרך ובחובו, שאיפה לדיוק ויעול תהליכי אשפוז ושחרור לרווחת המטופלים והצוות.

במציאות המאתגרת, השונה והלא מוכרת הזו, למגזר הסיעוד הייתה השפעה רוחבית על כלל הארגון. הסיעוד ממשיך להתאים עצמו לאתגרי ההווה ולהתכונן לקראת אתגרי העתיד.

2020 שנה בה המציאות שינתה פניה, כולנו נאחזנו ברכיסי השגרה, בשמחות הקטנות ובצלחות האתגרים שזימנה לנו וקיבלנו כל כך הרבה משמעות לחיים. לכל נשימה, לכל יום שאין בו מכאוב. לכל חיבור אנשי.

כל בגדי המיגון לא גוננו עלינו ממראות השנה הזו. כל המסכות, לא מסכו ולא הקהו את רגשותינו. כל הריחוק שנכפה, לא הרחיק אותנו מהמטופלים, מהרצון להיות שם עבורם. להיות להם אם ואחות.

כירורגיה פלסטית

בתחילת 2021, התבצע בהצלחה הניתוח המיקרוכירורגי הראשון של שחזור שד בשערי צדק

שנת 2020 היוותה אתגר יוצא דופן בעשייה המחלקתית שלנו כמו במחלקות אחרות. יחד עם זאת, ניסינו ככל שניתן לשמר את הפעילות האקדמית, הקלינית והכירורגית שלנו בכל הרמות והתחומים. המשכנו בהוראת סטודנטים מהפקולטה לרפואה, קידמנו עבודות מחקר מחלקתית והצגנו במפגשים וכנסים במתכונת וירטואלית.

אחת מנקודות השיא של שנת 2020 הנה ההעמקה הכירורגית שלנו בתחום שחזור שד מיקרוכירורגי. כאחד מיעדי המחלקה, שמנו לדגש את יכולותינו לבצע שחזורי שד מיקרו-כירורגים ובכך למלא את כלל ספקטרום הניתוחים בתחום מרכזי זה שאותו אנו מובילים כבר מספר שנים. לצורך כך, חזרה למחלקתנו במהלך 2020 ד"ר עדי לוטן שהתמחתה במחלקתנו ויצאה להשתלמות עמיתים במיקרוכירורגיה של השד בלנוקס היל בניו יורק. עם חזרתה, החלנו בהקמת מערך מיקרו-כירורגי מתאים בהובלתה, ובתחילת 2021, התבצע בהצלחה הניתוח המיקרוכירורגי הראשון של שחזור שד בשערי צדק.

האתגר המרכזי

לשנת **2021**

יהיה להעמיק את המערך ולהרחיבו הן מבחינת כוח אדם והציוד.

מערך הלב המשולב

החולה הצעיר ביותר שלנו היה בן 17 ואושפז עם הפרעת קצב, והחולה המבוגר ביותר היה בן 102 ואושפז עם אוטם שריר הלב

טיפול נמרץ לב

בשנה האחרונה, למרות "שנת הקורונה" הגדלנו את מספר המאושפזים ביחידה לטיפול נמרץ לב וטיפלנו ביותר מ-1,000 (!) חולים קרדיאליים קשים ומורכבים.

החולה הצעיר ביותר שלנו היה בן 17 ואושפז עם הפרעת קצב, והחולה המבוגר ביותר היה בן 102 ואושפז עם אוטם שריר הלב, הוא צונתר והושתל עם תומכן בעורק הלב שלו, ולמחרת הוא שוחרר לביתו.

טיפלנו גם בלא מעט מטופלים שחלו בקורונה וכתוצאה מכך התקבלו עם סיבוכים של אוטם שריר הלב ותסחיפים ריאתיים.

שני מקרים מעניינים שבחרתי לשתף בהם הם מטופל בן 94, **לשעבר מפקד צוללת גרעינית בברייה"מ לשעבר**, שהתקבל לבי"ח עם אוטם גדול בשריר הלב, הוא הועבר אלינו לאחר מספר ימים עקב מצבו הקשה מאד, ולאחר אשפוז מורכב וטיפול מסור ומקצועי של צוות היחידה לטיפול נמרץ, צוות מערך הצנתורים וצוות הנפרולוגים, הוא השתחרר לביתו.

טיפלנו ביותר מ-1,000 חולים קרדיאליים קשים ומורכבים.

מקרה נוסף היה אשפוז ממושך של מטופל עם מחלת לב איסכמית ידועה, שהתקבל לאחר אוטם שריר הלב, **החייאה בביתו ודימום מדרכי עיכול**. הוא התקבל עם המוגלובין כל כך נמוך, שהמעבדה לא הצליחה בתחילה למדוד את מספר כדוריות הדם בדמו. לאחר שקיבל עירוי דם ונגמל מהנשמה גם הוא השתחרר לביתו.

למרות השנה הקשה, הצלחנו "להתחדש" במוניטורים ובציוד רפואי חדשני **כמו מד סטרוציה מוחית לחולים לאחר החייאה**. אנחנו ממשיכים ונמשיך להיות מוכנים לטפל בכל סוגי המטופלים, המורכבים והקשים 24/7 בצורה מיידית ודחופה כמו שקורה אצלנו לא פעם.

מערך קרדיולוגיה התערבותית (צנתורים)

שנת 2020 הייתה שנת קורונה ואף על פי כן חווינו עלייה מרשימה בפעילות בצנתורי הלב בשערי צדק עם תגבור צוות המצנתרים וניהול חדש.

עלייה דרמטית נצפתה בעיקר בפעילות צנתורי המסתמים (השתלות ותיקונים) עלייה של פי 3 בפעילות החודשית וכעת יחידת הצנתורים בשערי צדק מהווה את המרכז המשמעותי בישראל בתחום צנתורי המסתמים עם הפניות מכל רחבי הארץ ולימוד מצנתרים וצוותים רפואיים ממקומות שונים.

כ-3,000 מטופלים עברו צנתור לב בשערי צדק

המשכנו עם פעילות מחקרית ענפה ופרסום מחקרים מקומיים בעיתונות המובילה בתחום הקרדיולוגיה. במקביל התחלנו בתוכנית השתלמות עמיתים קלינית כפולה - בצנתורים כליליים ובצנתורי מסתמים.

כמובן גם היו אינספור פעולות ייחודיות, חלקן ראשונות בעולם, כגון טכנולוגיות צנתורי מסתמים עם שימוש בסכין המוחדרת בצנתור והרבה טכנולוגיות אחרות המיועדות לעורקים הכליליים ולמסתמי הלב.

אנחנו נרגשים לקראת המשך הטיפול במטופלים שלנו בשנת 2021 עם המשך פיתוח טכניקות צנתוריות מתקדמות ללא פתיחת בית החזה על מנת לשפר את בריאות המטופלים שלנו.

המחלקה לשיקום לב

מתמורת הקורונה - שיקום לב מרחוק

שנת 2020 הייתה ללא ספק שנה מאתגרת במכון לשיקום הלב כמו גם בכל המרכז הרפואי. מצד אחד סגר ועמו השבתת פעילות המרכז לשיקום הלב למטופלים לאחר אירוע לב, שמסכנת אותם, ומצד שני- הסכנה הכרוכה בפעילות במכון הכרוכה בחשיפה לקבוצות חולים גדולות בשל חשש מהדבקה בקורונה וסיבוכיה.

מתוך שימת דגש על בריאות המטופלים הוחלט לעשות את מרב המאמצים לסייע לאותם המטופלים והודות לנחישות, התגייסות ועבודת צוות אחראית ומקצועית של כל חברי צוות השיקום הרב-תחומי - הצלחנו, למרות אתגרי הקורונה, לא רק לעמוד בתקני המיגון הנדרשים אלא אף להגדיל בכמעט 20% את מספר המטופלים החדשים, לעומת שנים קודמות ובמקביל להרחיב את שעות הפעילות בשיקום הלב כך שהוא פועל מ 07:00 עד 20:00 בערב.

במקביל, הוספנו התערבויות חדשות במכון השיקום:

- שיקום לב מרחוק
- מבחני מאמץ במכון לשיקום לב לכלל המטופלים המתקבלים למכון.
- שכללנו והנגשנו למטופלינו את המידע לגבי פעילות המכון: הפקנו חוברת שיקום לב המחולקת לכלל המאושפזים במרכז הלב המשולב; הוצאנו מידעון של המכון לשיקום הלב והרחבנו את התוכן המופיע באתר האינטרנט של שיקום הלב באתר שערי צדק.

המכון שוקן בבניין "יד שרה", שד' הרצל 124, קומה 4

אתגרים ל-2021

לקראת 2021 אנו מתכננים להמשיך בתנופת העשייה, להרחיב את תכנית שיקום הלב מרחוק, להרחיב את הפעילות במכון שתכלול גם מתן ייעוץ פסיכולוגי וכן יעוץ סיני במידת הצורך.

המחלקה לרפואה דחופה (מיזן)

טיפלנו בקרוב ל- 20,000 מטופלים במיזן הביולוגי

אנו יודעים שעשינו מה שיכולנו כדי להציל כמה שיותר מטופלים

בגלל החשש מהדבקה, התהליך שהיה על הצוות לעבור לפני בדיקת המטופל היה מורכב ביותר; על הצוות היה להתמקן לפני בחינת כל מטופל וביציאה היה עליו להוריד את המיזן תוך הקפדה על כלל הנהלים.

עכשיו, אחרי כמעט שנה, אנו עומדים בפני האתגר המתמשך בזיהוי החשד לקורונה בקבוצת המטופלים שמוגדרים כמחלימים אך עדיין מגיעים למיזן מסיבה זו או אחרת, שכן תעודת ההחלמה ניתנת על ידי קופת החולים ומשרד הבריאות באופן אוטומטי למטופלים עשרה ימים לאחר אבחנתם ואינה קשורה למצבם הרפואי. כך קורה שמטופלים מגיעים למלר"ד עם תעודת ההחלמה אבל עם תסמינים שמתאימים לקורונה ולא ברור לאן להכניס אותם או האם הם עדיין מדבקים וצריכים בידוד.

ברור שמי שעבד במיזן הביולוגי ישמור את הזיכרונות והחוויית מהתקופה המורכבת הזו. אני חושב שרובם יסכימו שההיבט הקשה ביותר בעבודה שם היה לראות את המטופל, לעיתים לא יציב, לבדו - בלי מלווים או משפחה. זכור לי מקרה מתחילת המגיפה שהתרשתי ממנו במיוחד: אדם צעיר, בסוף שנות הארבעים לחייו, הגיע למלר"ד. לפני שנים הוא עבר תאונת דרכים איומה ונפגע קשה בראשו, מאז הוא עבר ניתוחים רבים במוח, וניתן היה לראות בבירור את העיוות של גולגולתו. מאז הוא היה בקומה והוגדר "צמח", אך אמו הקשישה הייתה איתו לאורך כל השנים מאז התאונה ולא עזבה אותו. הוא הגיע למיזן עם קשיי נשימה, ולכן שובץ למיזן הביולוגי כמקרה חשוד לקורונה. הוא הגיע באמבולנס, עם אמו וכשאמרנו לה שהוא יהיה במיזן הביולוגי כמה שעות עד תשובת המטוש והיא לא יכולה להיכנס עמו, ראינו את הדמעות בעיניה. היא ביקשה להיות איתו, אך בשלב זה לא נתנו למשפחות להיות באופן שגרת עם המטופלים במיזן הביולוגי. לאחר דיבור ובירור עם האחיות, הצלחנו לסדר לו שהיא כן תוכל להיכנס איתו. האם ישבה בשקט לצדו עד שהגיעו התוצאות. הוא היה שלילי ועבר למחלקה עם אבחנה של אספירציה.

אבל הסיפור לא נגמר. הוא שב שוב כעבור שבועיים גם הפעם במהלך המשמרת שלי במיזן הביולוגי, שוב עם קוצר נשימה. אבל הפעם האם באה מהבית, ולא הייתה איתו באמבולנס. כאשר הוא הגיע וצוות מד"א העביר אותו מאלונקת האמבולנס לאלונקה של המלר"ד, הוא עשה דום נשימה. לאחר החייה נאלצתי לקבוע את מותו בדיוק כאשר אימו נכנסה לחדר. עיינו נפגשו, וראיתי שהיא זכרה אותי, ובשבירר השנייה הזו היא הבינה, בלי לומר מילה, את התוצאה הסופית של מאמציו. כל אותן שנים של טיפול בבנה, בלי לדעת אם הוא בכלל יודע על נוכחותה, הגיעו לסימון. באותו ערב קיבלנו את תוצאות המטוש שלו - הפעם הוא היה חיובי! אמו נכנסה לבידוד, ואחר כך נאמר לי שבמקום לשבת שבעה עבר בנה, היא ישבה בבידוד לבד במשך 14 הימים שהיו אז הדרישה של משרד הבריאות.

אנו מסיימים שנה מורכבת, עמוסה ולא קלה - פיזית ונפשית. שנה שלמדנו בה על הכוחות והיכולות שלנו, על החשיבות של התמיכה אחד בשני והגיבוש של הצוות. המגיפה הייתה קשה ולקחה חיים רבים אך אנו יודעים שעשינו כל מה שיכולנו כדי להציל כמה שיותר מטופלים ולהקל עד כמה שיכולנו על חייהם. אני סומך על הצוות שלנו ועל היכולת שלנו, ועל המרכז הרפואי כולו לעמוד בהצלחה בכל אתגר שנצטרך להתמודד איתו.

אני רוצה לסיים ולהודות בשם צוות המלר"ד, האחיות והרופאים. לכל השותפים שעובדים יום ולילה בכדי לאפשר לנו לטפל במטופלים: כוח עזר, בנות שירות, האחראי על הציוד במלר"ד, צוות הלוגיסטיקה, אנשי הביטחון והמשפחות שלנו שתומכות בנו כל יום מחדש. תודה רבה.

אין ספק ששנת 2020 תיזכר על ידי כולם כשנה ששינתה את האופן שבו אנו מתקשרים זה עם זה, הן בעבודה והן בבית. במלחמה נגד נגיף הקורונה נלחם המרכז הרפואי כולו, בעזרתם של הרופאים והאחיות מכל התחומים שעברו לעבוד במחלקות הכתר.

כצפוי, המחלקה לרפואה דחופה עמדה בחזית הקרב.

בחודש מרץ פתחנו את המיזן הביולוגי הנשימתי, ואיישנו אותו עם מתמחים ומומחים בכירים לרפואה דחופה לאורך כל היממה. כן - לראשונה בתולדות שערי צדק איישו מומחים את המלר"ד בלילות, בשבתות ובחגים. זה כמובן לא השפיע רק על המיזן הביולוגי, אלא על המחלקה כולה, כשהרופאים עזרו גם במיזן הרגיל עם מטופלים מורכבים או עם עומס.

בין הגלים, כאשר מספר המטופלים במיזן הביולוגי ירד, התחלנו פיילוט של מתמחים ברפואה דחופה שעבדו במשמרות של 12 שעות, 24/7 במקום תורנויות. פיילוט זה אפשר נוכחותו של רופא רפואה דחופה כל הזמן במלר"ד, מה שכאמור הוביל להשפעות חיוביות נרחבות, בין היתר זה הביא לבדיקה מהירה יותר של החולים ולהשלמה של הבדיקות שלהם במהלך הלילה.

במהלך אחד עשר החודשים האחרונים טיפלנו בקרוב ל- 20,000 מטופלים במיזן הביולוגי ובעוד אלפי עובדי שערי צדק או משפחתם שהגיעו לדרייב אין לבצע בדיקות מטוש במהירות.

בהשוואה לשאר המדינה, ירושלים הייתה מרכז להתפרצות הנגיף במשך רוב השנה, ואחוז המאומתים מתוך המטופלים שהגיעו למחלקה לרפואה דחופה בשערי צדק היה מהגבוהים ביותר במדינה.

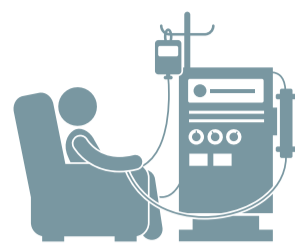
12 שעות
24/7

ד"ר טוד זלוט, מנהל המחלקה לרפואה דחופה בשערי צדק

המכון לנפרולוגיה

למעלה מ-70 חולי קורונה נזקקו לטיפול דיאליזה

מחלקת הדיאליזה במרכז הרפואי שערי צדק טיפלה במהלך השנה האחרונה בלמעלה מ-70 מטופלי קורונה שנזקקו לטיפול דיאליזה, חלקם מטופלים כרניים וחלקם עם כשל כיליתי חריף.

בסך הכול בוצעו מעל

500 טיפולי דיאליזה במחלקות כתר

75% מהם למטופלים מאושפזים כולל טיפול נמרץ כתר

לא שוכחים

יעקב (ג'קי) חנדלי אחד מהמטופלים הוותיקים במכון לנפרולוגיה בשערי צדק, במשך למעלה מ-20 שנה, תחילה במרפאה הנפרולוגית ולאחר מספר שנים, החל בטיפול דיאליזה.

ג'קי היה ניצול שואה שהקדיש את חייו לעדות והיה פעיל במרכז יד ושם ואף זכה להשיא משואה לפני מספר שנים. הטיפול והליווי המקצועי לאורך השנים אפשר לו להמשיך בשגרת חייו ואף לטוס באופן תדיר לסלונקי, העיר בה נולד וממנה נלקח לאושוויץ.

לפני מספר שבועות, ג'קי חלה בקורונה באורח קשה ונזקק לאשפוז בבית חולים אחר בארץ. על אף ששרד גם את המחלה, למרבה הצער, נזקיה הכריעו ולפני כשבוע הוא הלך לעולמו. הצוות עוד כואב את האובדן.

באופן סימבולי בשבוע הבא יצוין יום הזיכרון לשואה ולגבורה, מתוקף השליחות אותה מילא כל חייו בישראל, הרגשנו שזו חובתנו להעלות לגיליון את סיפור חייו המרגש.

יעקב (ג'קי) חנדלי נולד ב-1928 בסלונקי שביוון למשפחה של שש נפשות, משפחה אמידה ששורשיה בסלונקי מגיעים עד המאה ה-16. ב-1941 נכנסו הגרמנים לסלונקי. הם הרסו את בית הקברות היהודי העתיק שבעיר, החרימו את בית המסחר לחומרי בניין של אביו של ג'קי והחילו את החוקים

האנטי-יהודיים. שכונת "הברון הירש" בעיר נהפכה לגטו, ובמצעד של השפלה נשלחו לשם ג'קי ומשפחתו. לאחר כשבועיים נשלחה המשפחה בקרון בהמות לפולין, כ-85 איש דחוסים בקרון, לאחר כשבוע נותרו הנוסעים ללא מים ואוכל, ובכל פעם שנעצרה הרכבת, היו הגרמנים מפנים את גופות המתים שלא שרדו ובוזזים את רכוש הנוסעים. שם בקרון למד ג'קי את המשפט הראשון בשפה הגרמנית: "אתה לא תצטרך את זה עוד". הרכבת נעצרה באושוויץ, ונוסעיה הושלכו החוצה לסלקצייה ראשונה. בסלקצייה ראה ג'קי את הוריו ואת אחיותיו בפעם האחרונה, ואילו הוא ואחיו יהודה ושמואל נלקחו מיד לעבודות שונות במחנה. נוסף על התנאים הקשים של המחנה סבלו ג'קי ואחיו, כמו יוצאי סלונקי האחרים, מחוסר יכולת לתקשר עם הגרמנים או עם היהודים במחנה מפני שלא ידעו את השפות פולנית, גרמנית או יידיש. באושוויץ (בונה) איבד ג'קי את שני אחיו והיה לבדו עד שנלקח תחת חסותו של המתאגרף הסלונקאי ג'קו רזון, ובזכותו הצליח להשיג מזון ולשרוד במחנה. בינואר 1945 נשלחו האסירים לצעדת המוות. ג'קי זוכר את הדרך המושלגת שהייתה מוכתמת בדם הנרצחים, את הצעידה עד מחנה גליביץ ואת הנסיעה לדורה מיטלבאו בקרונות פחם שהיו פתוחים לקור ולגשם, ללא אוכל ומים, עד ברן-בלזן, שם הם היו עד כניסת הבריטים למחנה. ב-1947 החליט ג'קי לעלות לארץ ישראל, התנדב למח"ל, הפליג ארצה באיג'י "פאן יורק" של מתנדבים מדרום אפריקה והשתתף במלחמת השחרור. ג'קי הוא היחיד ששרד מכל משפחתו.

יהי זכרו ברוך!

חוויות בצל הקורונה:

אך גם בצל הסבל, הניסיון המתמשך לשמח ולשמור על אווירה חיובית, בין אם זה ע"י ליצנות רפואית או מנגינה ערבה לאוזן, מתנדבים ומשפחות שנכנסו כדי להקל על המטופלים, החמלה והניסיון לשדר אמפטיה מעבר למסכה גם אלו יישארו עמנו.

סיגלית דנין, אחות דיאליזה מכון נפרולוגיה

אף אחד לא הכין אותי לתרחישים במחלקת הכתר. ביום הראשון שנכנסתי לכתר ופסעתי במחלקה ובוהה סביבי, כל הצוות עוטה לבוש לבן ללא הבדל מגדרי. מעין מלאכים תרתי משמע.

טיפול דיאליזה באוהל כתר היו נקודת ציון משמעותית עבורנו, עבדנו בחודשי הקיץ החמים, נתונים לחסדי המאוררים. לעיתים לבד באוהל הגדול עם תפילה לאל שהכול יעבור בשלום.

רגע מיוחד שזכור לי כשמטופלת דיאליזה שלנו חלתה בקורונה וזיהתה את הקול שלי מעבר למסכה ועיניה אורו הייתי עבורה מפלט, מישהו מוכר...

התחושות שליוו את כלל הצוות שחזר ממחלקת הקורונה היו דומות, סערת רגשות מהתנאים המתאגרים תחת המיגון ודאגה למצבם הבריאותי של החולים שלעיתים נזקקו להחייאות והיינו גם עדים לפטירות.

הצוות העובד במחלקות כתר ואני בניהם זוכה לתחושת נתינה מעבר לסף הכוח הטמון בו. וכן, תחושת סיפוק על העזרה שאנו מעניקים לו גם אם לא הענקנו לו טיפול מציל חיים. הבדידות שחוו מטופלי הכתר, אלו שהיו ערניים ורק שיוועו לאוויר, ואלה שהיו על ערש דוויו בלי בני משפחה בסביבה, תישאר עמנו לאורך זמן.

טרום ניתוח

טרום ניתוח וירטואלי - מציאות יוצרת הזדמנות

בכל יום מוזמנים לטרום ניתוח

כ- **50-60** מטופלים

כ- **65%** מתוכם זקוקים להערכת מרדים

הקורונה חייבה אותנו לתת מענה ולצמצם את זמן השהות בטרום ניתוח וכן את כמות המטופלים השוהים בו זמנית בחדר ההמתנה בטרום ניתוח. מתוך כך, נולד השירות החדש - פגישה וירטואלית עם מרדים טרום ניתוח על מנת לקצר את זמני ההמתנה בטרום ניתוח, לייעל את השירות הניתן למטופלים ולהפחית עומס מהמרדים.

הערכת המרדים מהווה את צוואר הבקבוק בטרום ניתוח. בכל יום מוזמנים לטרום ניתוח כ-50-60 מטופלים. כ-65% מתוכם זקוקים להערכת מרדים.

בטרום ניתוח מופקד בדרך כלל מרדים אחד המבצע הערכה טרום ניתוחית ל-35 מטופלים ביום ואף יותר. זמני ההמתנה למרדים מגיעים לעיתים למעלה מ-3 שעות.

הרעיון הוא להשתמש במשאב הפנוי (מרדים תורן בביקור חולים) בשעות אחה"צ ערב על מנת לתת מענה למשאב בחסר.

אז איך זה עובד?

מטופל שמבקר בטרום ניתוח באותו יום מאותר על ידי פקידות הקבלה, מודרך ומקבל עזרה להורדת האפליקציה וחיבורה. החומר הרפואי שהביא עמו נסרק במלואו לתיק המטופל באזמה. המטופל מסומן בתור כביקור וירטואלי למרדים. לאחר הביקור הסיעודי והרפואי משתחרר הביתה. באותו היום בשעות אחה"צ יקבל המטופל טלפון מהמרדים בביקור חולים. ההערכה מתבצעת באופן וירטואלי ומתועדת באזמה בדיוק כמו ביקור רגיל. בסיום ההערכה נשלח סיכום למטופל בפקס או דוא"ל. למחרת, מזכירת טרום ניתוח בודקת את דוחות ההערכה שבוצעו וירטואלית, את סטטוס המטופל ומאמתת אותו עם המטופל, במידת הצורך.

כרגע התהליך נמצא בשלב הפיילוט ובשבועות הקרובים ייכנס לביצוע יום יומי.

שותפים לתהליך:

הנהלה הרפואית, צוות אגף מערכות מידע
יפעת מונק וצוות טרום ניתוח

מערך המוח - המחלקה הנוירולוגית

ביקורי המרפאה הוכפלו ב-2020

אשפוז יום הוא נדבך חשוב בפעילות המחלקה והוא צובר תאוצה ומתרחב בזכות הפעילות האינטנסיבית של כל הנוגעים בדבר.

בנוסף לפעילות הקלינית, מערך המוח יזם ביחד עם המרכז לחקר המוח על שם אדמונד ולילי ספרא (ELSC), באוניברסיטה העברית, קורס ייחודי של רפואת המוח לתלמידי דוקטורט. קורס זה הינו הראשון מסוגו שנערך באוניברסיטה העברית וזכה להצלחה כבירה ולשבחים נלהבים מצד כ-90 משתתפי הקורס וללא ספק מפאר את שם המרכז הרפואי שערי-צדק כמוביל בתחום הקליני והאקדמי ועל כך תפארתנו! שנה מאתגרת ומורכבת זו אילצה אותנו לחשוב מחוץ לקופסא, להיות יצירתיים וליזום פעילות בתנאים לא שגרתיים. המחלקה הנוירולוגית על כל חלקיה עמדה באתגרים המיוחדים שהוצבו בפניה ואף התעלתה על עצמה והציבה הישגים בעלי משמעות. תודות לכל אלו שתראו ואפשרו לעבור תקופה זו בצורה מכובדת לכל הדעות.

בברכה,

פרופ' נתן בורנשטיין מנהל מערך המוח וד"ר רוני אייכל מנהל המחלקה הנוירולוגית.

פרופ' נתן בורנשטיין

ד"ר רוני אייכל

פינו לעתיד כאשר במרכז תכניות העבודה לשנת 2021 עומדת היחידה לטיפול נמרץ נוירולוג-נוירוכירורגי, ולטובת הנושא גויס רופא מומחה בתחום טיפול נמרץ נוירולוגי ושבץ מוח.

בנוסף נקדם יחד עם צוות המלר"ד בראשות ד"ר טוד זלוט, פיתוח ובניית מיון ייעודי, נוירולוגי/ נוירוכירורגי, שייעל ויספק מענה מהיר למטופלים המגיעים עם תסמינים נוירולוגיים, המהווים נתח גדול מכלל הפניות למלר"ד.

שנת 2020 הייתה מורכבת לכולנו והדבר לא פסח גם על המחלקה הנוירולוגית בראשות ד"ר רוני אייכל. "בשנת הקורונה" המחלקה נאלצה להתמודד עם שלוש(!) העברות ממקומה הקבוע בקומה 2 וללא ספק עשתה זאת בצורה הראויה לציון, תוך שינוע מהיר, התאקלמות זריזה והמשך פעילות שוטפת.

תודות להירתמות הנפלאה של כל העוסקים במלאכה, צוותי הרפואה, הסיעוד וכל מקצועות הרפואה האחרים שנתנו כתף לכך שהחולים לא נפגעו מהאילוצים הללו. בנוסף, יש לציון את הובלת המאמץ של הכשרת הצוותים למחלקות קורונה והתגייסות המתמחים מנוירולוגיה שעובדים כשנה ברצף במחלקות קורונה.

ואם במספרים עסקינן, הרי שלמרות הצמצום במספר המיטות וכוח האדם מספר המאושפדים בשנת 2020 עלה! בהשוואה לשנת 2019 ביקורי המרפאה הוכפלו בתחום האבחון הנוירולוגי. בוצעו יותר בדיקות EEG/EMG (קרוב ל-4,000 בדיקות בשנת 2020).

גולת הכותרת של שנת 2020 היא הכנסת שירות חדש, ניטור EEG לחולי אפילפסיה - שירות ייחודי וחשוב לטובת תושבי ירושלים.

ההתגייסות של צוות האבחון הנוירולוגי הוותיק והמיומן הייתה מעל ומעבר ואף גויסה רופאה בחלקיות משרה עם מומחיות בנושא האפילפסיה וניטור EEG, וכך נוסף עוד נדבך בשירות שהמחלקה נותנת למטופלים. תודות רבות להנהלה על התמיכה בנושא חשוב זה.

בשנת 2020 המחלקה הנוירולוגית החלה להפעיל באופן נמרץ את היחידה לאשפוז יום נוירולוגי בתחום כאבי הראש, בראשותו של ד"ר אבי אשכנזי ובתחום הפרעות תנועה, בראשותו של ד"ר גלעד יהלום.

בוצעו קרוב

ל-4000

בדיקות EEG/EMG

היחידה למניעת זיהומים

כולנו זוכרים היטב את התחקיר הראשון של טכנאי במכון MRI שאומת וגרם למחסור בכוח אדם במחלקה שנדרש לבידוד. הזדמנות מצוינת להודות למנהל אגף לוגיסטיקה, גדי אילן שדאג לנו לארוחות ערב בשעות התחקירים הארוכות שהיו לנו בגל הראשון.

משך תחקיר ממוצע כ-5 שעות

המשמעות היא **15,000 שעות תחקיר** בממוצע, שעות עבודה רבות של צוות מניעת זיהומים שעסק כמעט אך ורק בתחקירים אלה.

בעזרת רבים וטובים (כמו אגף מערכות מידע - תודה רבה!) וככל שחלף הזמן, ביצוע התחקירים הלך והשתדרג בביצועיו ובדיווחיו לכל הגורמים הרלוונטיים. הוצאת הנתונים ואיסופם הפכו לפשוטים ומרוכזים יותר. גם שיתוף הפעולה של אנשי הצוות בהקפדה על הנחיות המיגון הלך והשתפר אף הוא ומספר המבודדים מתוך הפרסונל הלך וירד. ובכל זאת יחד עם התחקירים האינסופיים שבוצעו, נעשו במרכז הרפואי מעל 1,300 תצפיות היגינית ידיות בחודש בממוצע. בשנה החולפת נעשו **30 בקרות** בנושאי מניעת זיהומים במחלקות השונות.

עסקנו בנושאים כמו **מניעת זיהומים אצל מטופלים עם צנתרים מרכזיים, מניעת זיהומים אצל מטופלים עם צנתרים בדרכי השתן**, דאגנו לכך שבשטח המרכז הרפואי יקפידו על הכללים ועל ההנחיות למניעת זיהומים, עקבנו אחר מטופלים עם חיידקים עמידים שנדרשו לבידוד.

2021 - התכנית לשנה הקרובה עמוסה ומלאה בתכניות לחזרה לשגרת העבודה במניעת זיהומים ולא רק תחקירים שמילאו את הזמן שלנו.

מאחלת לכולנו חזרה מהירה לשגרת העבודה היומיומית ובעיקר חזרה לעבודת מניעת זיהומים נמרצת.

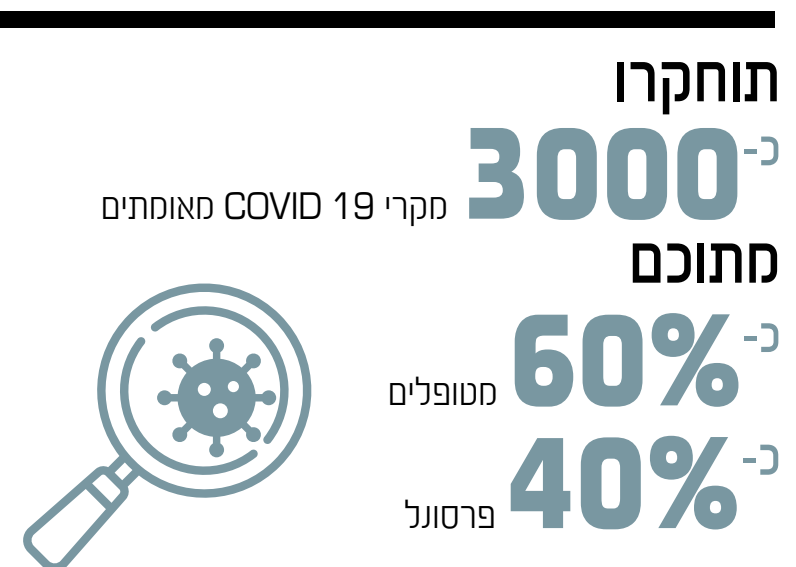

השנה התחילה עם הכנות ראשוניות לקראת משהו לא כל כך ידוע העומד בפתחנו לאור התפרצות נגיף ה-COVID 19 בוואהן שבסין. בשלבים ראשונים הרוב היה בלתי ברור (מה שהמשיך לאורך השנה עצמה) אך היה עלינו להתחיל ולהתכונן, להוציא את הפק"לים לרענן את הידע בראש ובראשונה אצלנו ואחר כך להכין, לתדרך וללמד את הצוותים. עסקנו רבות ובשעות לאו דווקא שגרתיות, בימות השבוע, בימי ששי וערבי חג בהכנות אלה, בהדרכה של הצוותים למיגון נכון, העיקר שהצוות יהיה בטוח וממוגן בכניסתו לטפל במטופלי הקורונה.

עם פתיחת מחלקות נוספות ביצענו הדרכות חוזרות לצוותים ממגנים ולצוות המטפל. והמטופלים? טופלו בידיהם הנאמנות של הצוותים הממוגנים בסיוע האחיות האפידמיולוגיות שהתייצבו לפי דרישה החל מחדר המיון וכלה בחדרי הניתוח וחדרי הלידה.

הבולשת גרסת שערי צדק: סהר מאוד כל צוות היחידה למניעת זיהומים בסיוע רופאי היחידה למחלות זיהומיות מצא את עצמו יומם ולילה עסוק בביצוע תחקירים אפידמיולוגיים. כולנו זוכרים היטב את התחקיר הראשון של טכנאי במכון MRI שאומת וגרם למחסור בכוח אדם במחלקה שנדרש לבידוד. זו הזדמנות מצוינת להודות למנהל אגף לוגיסטיקה, גדי אילן שדאג לנו לארוחות ערב בשעות התחקירים הארוכות שהיו לנו בגל הראשון.

ומאז התחקיר הראשון... שנה שלמה עברה

לא מעט מכם, צוות המרכז הרפואי קיבל שיחות טלפוניות מאתנו אחיות היחידה למניעת מחלות זיהומיות ומהמתחקרים שלנו, קבוצת סטודנטים לרפואה שנתמו וסייעו לנו רבות, בבירור מידת המיגון, אכילה משותפת והקפדה על נהלים. אני מודה לכם,

פועה קופיט, אחות אפידמיולוגית.

אגף המעבדות הקליניות - מעבדה ביוכימית

כל הדגימות קיבלו מעמד "דחוף"

באדר אשתקד התפרצת לחיינו הפרת שקט ושלווה ועצרת את עולמינו אפילו את מסיבת פורים לא חגגנו אבל, לפחות, התחפשנו עם מסיכה על פנינו. המעבדה נכנסה לשלב לחוץ וכל הדגימות קיבלו מעמד "דחוף" מטושים, דגימות, שקיות באדום כאומרים לנו, עצור! סכנה! הפחד להידבק? הנלך להיבדק? ואז עברנו לרידוד והבטיחות הובילה לבידוד מה זה? ואיך זה קרה? לאחר שנים של עבודה משותפת צוות נפרד מצוות הצוות הלבן הגיע היום להושיע והצוות הכחול למחרת היום יגיע. קשה הפרידה בזמן המלחמה כוחנו באחדותינו, ואין נחמה ובתוך כל זה, יש רוטינה יש עוד חולים ולא מקורונה וחייבים לתת שירות - כי זו התכלית המעבדה עובדת 24 שעות ערוכה לכל תקלה - שלא נדע מצרות מחלקות הקורונה בקריאה דחופה מכשיר בדיקות הגזים ללא הפוגה. וכולם מגיעים יום יום לעבודה כי יש אחריות, יש פה מגיפה

מתמגנים כהלכה ומיד למלאכה לשמור על הבריאות - זהו צו השעה. בסיפור הזה גם הורים לילדים כולם בסגר, ותכף ליל הסדר ואין חופשים ואין טיולים ואין אורחים ולא מתארחים ומאז, עבר הקיץ והגיע החורף חלפו החגים וגם הגשמים ושוב הגיע פורים - חג הילדים ואנחנו עדיין עם מסיכות, אך גם עם חיסונים! יותר חכמים, יותר מבינים לא מסתתרים ממטושים למדנו היטב על נוגדנים ווראינטים ויש מחוסנים ויש מחלימים

ועכשיו "קורונה" - די עם האתגרים נפרדנו מיותר 5000 יקרים הגיע הזמן לחזור לשגרה לשגרה שפויה ולא כפויה.

יעל מזעקי, לבורנטית

כוחנו באחדותנו, ואין נחמה ובתוך כל זה, יש רוטינה יש עוד חולים ולא מקורונה וחייבים לתת שירות - כי זו התכלית המעבדה עובדת 24 שעות ערוכה לכל תקלה - שלא נדע מצרות

המעבדה לאימונולוגיה ומעבדת הקורונה

תחושת משמעות וסיפוק רב ליוו את הצוות המצומצם שעבד ללא לאות מבוקר עד ערב

והלחץ בעבודה, בתוך כל הפחד מפני הלא נודע, קשה היה שלא להתרגש מהחריצות המסירות והגתנה ללא גבול של המתנדבים כמו גם של צוות העובדים. לימים אמרה לי אחת המתנדבות במעבדה, ד"ר מזל ביאלסקי, "התחושה הייתה שאם במלחמה מגייסים חיילים במילואים, במלחמה נגד נגיפים מתגייסים ביולוגים..." עם הזמן קיבלנו ציוד נוסף (חלקו משומש וחלקו חדש), גייסנו עובדים חדשים, הצטרפו עובדות מסעדות מיקרוביולוגיה, גנטיקה ואח"כ מפתולוגיה ואנחנו בשיפור והתייעלות מתמידים. אם במרץ-אפריל 2020 בצענו כ 200 דגימות ביום, בגל השלישי הגענו לבצע מעל 650 בדיקות ביום תוך מתן מענה מלא לצרכי המרכז הרפואי ולקהילה (מקבלים באמצעות מד"א דגימות מקופ"ח כללית). אורי לוי, אחראי הבטיחות, החליף את הילה והמשיך וממשיך לדאוג לנו לצרכים הלוגיסטיים ולפתור כל בעיה בתחזוקה ובטיחות.

זה המקום להודות לצוותי המחלקות השונות בהמרכז הרפואי על ההתגייסות המהירה והעזרה בהקמת המעבדה, למזכירות ביוכימיה על העזרה הרבה בקליטת הדגימות, למתנדבים והעובדים במעבדת הקורונה כמו גם לצוות המעבדה לאימונולוגיה הן זה שעבד במעבדת הקורונה והן זה שנותר לבצע את עבודת הרוטינה במעבדה. תודה להנהלה ולכוח אדם שדואג לעודד ולפנק את צוות המעבדה.

אנו מצפים 2021 להקמת מעבדה וירולוגית ייעודית שתכיל את פעילות הקורונה ופעילות עתידית בתחום הווירולוגיה והחזרת פעילות מעבדת פוריות הגבר ומעבדת גסטרו למקומם הקודם להמשיך תפקוד בתנאים ראויים.

ד"ר חפציבה איבגי, מנהלת המעבדה לאימונולוגיה ומעבדת הקורונה

במוצאי שבת 14.3.20 קיבלתי שיחה טלפונית ממנהלת אגף המעבדות ובה הודיעה לי שהנהלת המרכז הרפואי ביקשה להקים בדחיפות מעבדה לאבחון מולקולרי של קורונה. היינו צריכים למצוא מקום שעומד בתנאי הבטיחות, להשיג ציוד נדרש, לגייס צוות ייעודי וכמובן להגדיר תהליכי עבודה ולבנות פרוטוקולים לביצוע הבדיקה.

בהיעדר מקום פנוי, מעבדות אנדוקרינולוגיה ופוריות ומעבדת גסטרו פינו עבורנו את חדריהם והנהלת הסיעוד פיתתה את החדר של מתאמות המחקר. עובדים מאגפי הלוגיסטיקה, מערכות מידע, המשק והמחסנים התגייסו על מנת להתאים את החדרים שפנו לייעודם החדש. במשך 4 ימים גב' נורית אלגור, ד"ר מרק עשוש ואני התרוצצנו ברחבי המרכז הרפואי ומחוצה לו כדי להשיג מנדפים, מקררים, מקפיאים, ציוד מעבדה, כסאות ושולחנות עבודה, (הכול יד שניה ושלישית...). במקביל להשלמת כל הציוד הנדרש לביצוע הבדיקות ולמיגון העובדים, בנינו את הפרוטוקולים לביצוע הבדיקות.

מחצית מעובדות המעבדה לאימונולוגיה גויסו לעבודה במעבדת הקורונה, בעוד המחצית הנותרת העמיסה על שכמה את עבודתן. ביום החמישי המעבדה עמדה על תילה. באותו יום קיבלנו מהמרכז הארצי לנגיפים דגימות "עלומות" על מנת לבחון את כשירות המעבדה לביצוע בדיקות PCR לקורונה. עברנו את המבחן בהצלחה ומיד (באותו יום) התחלנו לבצע בדיקות למטופלים במקום לשלוח למקורות החוץ. קבלנו משוב נהדר מהצוות הרפואי על זמן התגובה שהתקצר משמעותית וההשפעה המיטבית על ההתנהלות הרפואית. תחושת משמעות וסיפוק רב ליוו את הצוות המצומצם שעבד ללא לאות מבוקר עד ערב אך היה ברור שלא ניתן להמשיך כך לאורך זמן. כאן נתגלתה שעתו היפה של עם ישראל. קבלנו פניות מסטודנטים לרפואה אנשי מחקר מתחום הביולוגיה והרפואה, עובדים בחברות ביוטכנולוגיות, כולם בעלי תארים מתקדמים שרצו להתנדב ולתת יד במעבדת הקורונה. בשלב זה הילה שטיינבאום שנישאה שבוע קודם לכן, הצטרפה אלינו ובחירה לבלות את ירח הדבש שלה במחציתנו. היא הפכה לחלק בלתי נפרד מצוות המעבדה: טיפלה בגיוס המתנדבים, דאגה לצרכי העובדים במעבדה ולאספקה שוטפת של ציוד, לקחה על עצמה את ארגון סידור העבודה ויזמה עוד ועוד שיפורים ארגוניים. גייסנו כששה עשר מתנדבים אותם הכשרנו לעבודה במעבדה ויחד איתם הרחבנו את שעות העבודה לערבים, לילות, סופי שבוע וחגים. בתוך כל העומס

פיזיותרפיה

פיזיותרפיה איתך בכל נשימה ובכל שלב! מהות החיים...

מר בניסטי מיימון בן ה-75 חזר מביקור בצרפת עם קורונה, אושפז לפני שנה בדיוק במחלקת כתר, מצבו התדרדר במהירות והוא נזקק לכמות גדולה מאד של חמצן והועבר לטיפול נמרץ כתר, שם הונשם והורדם. לקראת הוצאת הטובוס (צינור ההנשמה) טופל מר בניסטי על ידי פיזיותרפיסטים מסביב לשעון בשעות היום ובשעות הלילה בכוננות נשימתית. לצערינו, האקסטובציה לא צלחה והמטופל הונשם שנית.

בהמשך עבר טרכיאוסטומיה ותהליך הגמילה מההנשמה התקדם באיטיות אך בהצלחה רבה עד סגירה מלאה של הטרכיאוסטום. בעקבות האשפוז הממושך, סבל מר בניסטי מחולשה רבה מאד, לא הצליח לעמוד וללכת והתקשה בכל הפעילויות היום יומיות כפי שהיה עד לפני הקורונה....

לאחר חודש וחצי במחלקת כתר, יצא לפנימית ג' והמשיך לקבל טיפולי פיזיותרפיה על בסיס יום יומי, במטרה לשפר את תפקודו הכללי והנשימתי. לאחר תקופת שיקום ארוכה, בה הצליח לעמוד על רגליו ולנשום בכוחות עצמו, ממשיך כיום מר בניסטי בשיקום ריאות, במחלקת הפיזיותרפיה. הוא מגיע אלינו מביתו באופן עצמאי פעמיים בשבוע לתרגול אירובי וכוח, הולך בכוחות עצמו ללא אביזר עזר וללא חמצן.

**ורד הובר-מחלין,
מנהלת המחלקה
לפיזיותרפיה:**
אני גאה במסירות, באמפתיה ובמקצועיות הרבה של הפיזיותרפיסטים! אנחנו רואים את המטופל כאדם שלם עם צרכים ייחודיים ומסייעים לו לחזור עד כמה שניתן ליכולותיו הקודמות טרום הפגיעה. לכבוד חג הפסח - חג האביב - חג החירות העדיפו לטייל בטבע, לבצע פעילות גופנית ולהיות פעילים ורגועים!

חזרתי לחיים!

מתאמן בשיקום ריאות, פעמיים בשבוע!

ארוחת שישי בפנימית....

קפה
בסביוני
קטמון
החדשה

הדמיה להמחשה בלבד

הופעה
בבריכת
הסולטן

בירה
במחניודה

Brilliant & co

סביוני קטמון החדשה

הלב המתחדש של ירושלים

אפריקה התחדשות עירונית מציגה:

הזדמנות בלעדית לגור בסביבה שלווה וירוקה, בלב ההוויה הירושלמית, מרחק נגיעה ממרכזי התרבות, התעסוקה והתחבורה של העיר. בואו להתפנק בדירות מרווחות בעיצוב מוקפד, שתוכננו במיוחד עבורכם ע"י קבוצת הנדל"ן הגדולה והחזקה בישראל.

לבחירתכם: דירות 2 ו-4 חדרים ופנטהאוזים

הטבות ייחודיות ל-3 הרוכשים הראשונים

*3078

מרכז מבקרים: רח' מונבז 3,
ירושלים, קומה 8, דירה 141

אפריקה *בתמצלות עירונית*
מבית אפריקה ישראל מגורים

פיתוח משאבים

המחלקה לפיתוח משאבים והקורונה - הילכו שניהם יחדיו?

כמו כולם, הקורונה תפסה אותנו בהפתעה גמורה וכל תכניותינו לשנת 2020 הפכו ללא רלוונטיות לחלוטין בן רגע. היות והמנדט המרכזי שלנו הוא לגייס כספים עבור המרכז הרפואי, תחושותינו היו מורכבות ביותר ונכנסנו לחגיגות פורים בדיכאון מוחלט.

אבל כמו בכל שנה בפורים - ונהפוך הוא! עם ישראל בארץ ובתפוצות גילה הזדהות אדירה למאבק שהתרחש בין כתלי שערי צדק, ולמרות קרב ההישרדות האישי, המשפחתי והקהילתי של כל אחד ואחד מן התורמים הנדיבים, הם לא שכחו להושיט יד רחבה לכיווננו. באמצעות עדכונים שוטפים, בפלטפורמות הדיגיטליות וקשרים רציפים, הצלחנו לשמור קשר חם עם התורמים היקרים שלנו ואף להרחיב את המעגל. בינתיים נראה שהמגמה ממשיכה גם ב- 2021! התברכנו שנשיא שערי צדק, פרופ' יונתן הלוי לקח על עצמו להמשיך ולהשקיע רבות בגיוס כספים. זכינו לעבוד אתו יד ביד. אנו מאד גאים בכל חברי צוות המחלקה שכל אחד ואחד מהם תורם בצורה מקצועית ביותר, לרוב מאחורי הקלעים, ועושה ככל שנודרש להשגת מטרותינו.

למרות שאנחנו לא במדים, ולכאורה נמצאים הרחק ממעגל הטיפול, אנו מרגישים שותפים מלאים במאבק היום יומי, ושולחים משרדינו הקט בקומה 4 את הערכתנו הכנה לכל עמיתנו הנלחמים יום יום בחזית.

אורי שורץ, מנהל המחלקה
רוזי פלורסהיים, סגנית מנהל המחלקה

חדשנות מחקר ופיתוח

- מרכז החדשנות פתח יחידה קלינית לביצוע מחקרי איסוף דגימות וולידציה, המחקרים הראשונים כבר בוצעו השנה במלר"ד בהצלחה
- הצטרפנו כשותפים לתוכנית PlayBeyondBio בה סייענו לחברות הנבחרות לפתח מוצרים רפואיים מתקדמים בשת"פ עם יוזמה לאומית, קרן JVP וחברת אסטרה-זנקה
- רשמנו 2 פטנטים בשנה האחרונה וחתמנו על 3 הסכמי רישיון למסחר מוצרים שפותחו ע"י חוקרי שערי צדק
- זכינו במענק של הרשות החדשנות לקידום פיתוח משותף עם חוקרי האוניברסיטה העברית
- מרכז החדשנות ערך וובינר בו השתתפו כ-100 אנשי קשר מהתעשייה, אקדמיה ומוסדות מחקר

ולסיום, עם הפנים קדימה, אנו עמלים על שתי תוכניות אקסלרטור חדשות יחד עם שותפים אסטרטגיים להקמת פעילויות מו"פ ייחודיות שיאפשרו יזמות והנבטה מהירה של מוצרים, האחד בנושא digital health והשני בתחום medical device - **פרטים בקרוב! Stay tuned!**

אנחנו מקווים כי שנת 2021 תהיה קלה ופשוטה יותר לכולם, ומודים לכל מי שהשתתף בפעילויות המו"פ השונות השנה, ומקווים להמשיך עשייה וצמיחה בשנה הבאה!

אנו כאן לשירותכם ובשבילכם.

ד"ר רננה אופן, סמנכ"ל מחקר וחדשנות ב"מדעית" וצוות המו"פ

הכפלה של היקף הפעילות במרכז החדשנות, כולל שיתופי פעולה חדשים בתחום הבריאות הדיגיטלית עם חברות מסחריות מובילות בתחומן

עלייה של
10% בניסויים קליניים
ו-**5%** יעוץ

הצמיחה בפעילות הרשות למחקר ופיתוח בשערי צדק התבטאה בכל תחומי הפעילות הכפלה של היקף הפעילות במרכז החדשנות, שיתופי פעולה חדשים בתחום הבריאות הדיגיטלית עם חברות מסחריות מובילות בתחומן ועלייה של 10% בניסויים קליניים, ו-5% יעוץ, זאת למרות המורכבות והקושי הרב שאפיינו את שנת 2020.

מעבר לפעילות השוטפת ביצענו מגוון פעילויות חדשות ברשות למו"פ ובמדעית:

- חוקרי שערי צדק זכו במענקי מחקר אקדמיים בסכום מצטבר של 13 מיליון ש"ח מקרנות שונות בעולם!
- פורסמו כ-400 מאמרים אקדמיים ע"י שערי צדק בספרות המקצועית.
- הקמנו ביובנק עם אלפי דגימות מחולי קורונה אשר מהווה בסיס יוצא דופן לעשרות מחקרים פנימיים, ולשיתופי פעולה רבים עם גורמים באקדמיה ובתעשייה.
- קרן מדעית למחקר חילקה מענקים בסך של 400,000 ש"ח למחקרים פנימיים בנושא קורונה.
- הקמנו את הוועדה האקדמית העליונה בשערי צדק בהובלתה של פרופ' אפרת לוי-להד שאמונה על קידום חוקרים ומחקר. גובשו שתי תכניות פנימיות למתן הזדמנויות מחקר לרופאים, תכנית תל"ס ותכנית ברא"ש.
- יזמנו שיתוף פעולה עם המכון למדעי החיים באוניברסיטה העברית והשקנו שתי תכניות חדשות - קרן ש.מ.ש למיסון מחקרים משותפים ותכנית י.ר.ח למלגת רופא-חוקר. זאת בנוסף לקרנות עם הפקולטה לרפואה קרן קמל"א והקרן המשותפת.
- העברנו קורס בשיטות מחקר ואפידמיולוגיה קלינית שכלל 10 מפגשים עם טובי המרצים מבית הספר לבריאות הציבור.
- נפתחה יחידת שירותי תיאום מחקר עבור חוקרים הנדרשים לתיאום מחקר בהיקפים שונים - ניתן ליצור קשר למי שמעוניין!

האגף האונקולוגי

אנחנו בהתרגשות והיערכות לקבלת מרכז סרטן חדש

לפנינו יעדים עצומים, החל מחיזוק המערך האדמיניסטרטיבי, דרך עיבוי הצוות הסייעודי אשר עומל רבות בחזית, תגבור התחומים הפרא-רפואיים וכל זאת תוך שימור האינטימיות והרגישות אשר נוטה להיטשטש לנוכח השימוש הגובר של כולנו במסכים ובפרט עם השימוש המאולץ במסכות, בעידן הריחוק החברתי. אנחנו בהתרגשות והערכות לקראת קבלת מרכז הסרטן החדש, הצפוי להתרחש במהלך 2022, אך ברור לכולנו, שחובתנו למלא את הקנקן באיכות, עשייה ואינטימיות.

פרופ' ניר פלד, מנהל אגף למחלות הסרטן והאגף האונקולוגי.

האגף האונקולוגי נערך למעבר למרכז הסרטן החדש אשר צפוי להתרחש במהלך 2022 עם קליטת כח אדם כלל סקטוריאלי, חיזוק הליכי עבודה והעצמה פנימית לשימור איכות הייחודית של המכון במתן מענה אונקולוגי עוטף, חומל ומקצועי.

יחד עם קליטתו של מנהל האגף והמערך למחלות הסרטן, פרופ' ניר פלד, מוביל דיעה בינלאומי בתחום סרטן הריאה, הצטרפה ד"ר לילה רויזמן (PHD) לניהול היחידה לרפואה מותאמת אישית באונקולוגיה עם עשייה רב תחומית בתחום זה. החודש הצטרפו למערך ד"ר הדר גולדוסר, מומחית באונקולוגיה, לניהול השירות האונקולוגי לסרטן השד וד"ר איריס שירן, מומחית באונקולוגיה וברפואה פליאטיבית, לניהול השירות לאונקולוגיה אשפוזית. בחודש הקרוב יצטרף ד"ר אמיר אברמוביץ לקידום תחום גידולי דרכי השתן כמומחה באונקולוגיה רפואית וקרינה. בנוסף לכל אלו, עוסק המערך בקליטת מתמחים איכותיים תוך שילובם בכלל יחידות המערך וקידום עשייה מחקרית קלינית ובסיסית.

בנוסף לקליטה זו, הנהלת המערך והמרכז הרפואי עושים המיטב לטובת בחירה אנושית נכונה, חיזוק הליכי העבודה ויצירת הרמוניה רב צוותית.

המערך גאה מאוד ביוזמות רבות ומגוונות וביניהן ליווי כוללני למטופל ומשפחתו לנוכח מערך פליאטיבי ייחודי וחזק, טיפולי מגע אינטגרטיביים על ידי מתנדבי עמותת ע"ש יורי שטרן, תכנית "היום שאחרי" לשימור איכות ותפקוד מטופלות ומטופלים עם גמר הטיפולים האונקולוגיים ועוד ועוד. כל אלו אפשריים הודות לשיתוף רב מקצועי ובין מחלקתי עם אנשים טובים וכולם פה במרכז הרפואי.

ישנם רגעים בבית החולים שאי אפשר להישאר אדישים מולם. כשפרופ' נתן צ'רני, מנהל היחידה לטיפול פליאטיבי בשערי צדק הזמין את ימית לריקוד היה אחד כזה...

אגף נשים ויולדות

למרות מגבלות הקורונה נשים הגיעו ללדת

השירות ניתן במלוא הדרו ולפי מסורת שערי צדק, כך שקבוצת יולדות אלו והתא המשפחתי שלהן לא ירגישו מקופחים ברגעיהם החשובים.

גם שאר המחלקה לא נשארה שקטה.

פעילות הניתוחים הזעיר פולשניים בכירורגיה גינקולוגית הלכה וגדלה למרות צמצום הנגישות לחדרי הניתוח וצמצום הצוות הזמין. על אף אתגר זה השיטה היעילה והמתקדמת הפכה רווחת יותר ויותר.

היחידה לאולטרה סאונד במיילדות וגניקולוגיה פעלה אף היא במתכונת מתוגברת השנה; תוך שמירה על מגבלות הקורונה. בנוסף למענה להפניות מהקהילה ומתן שירות מלא למחלקות האשפוז, ניתן שירות למאושפזות ביחידות הכתר השונות כמעט על בסיס יום יומי. במהלך שנה זו המשכנו להפעיל באופן סדיר וללא הפסקה, את מרפאת הערכה טרום לידתית של מומים עובריים, התחלנו בביצוע בדיקות של הדמיה תלת ממדית של הרחם והחצוצרות שמחליפה את צילום הרחם המסורתי והכואב. בנוסף, בשיתוף פעולה עם היחידה לגנטיקה, סיימנו את השלב המחקרי ועברנו ליישום שיטת הצלוצנטזיס, אשר טרם בוצעה בארץ. שיטה זו מאפשרת אבחון מחלות גנטיות לפני 40 יום להריון, סוגיה חשובה ביותר לאוכלוסיית המטופלות שלנו.

הפוריות אינה סממן של חדר לידה בלבד. למרות שיחידות ההפריה החוץ גופית היו סגורות בישראל במשך כחודשיים במהלך הסגר הראשון לפי הנחיות משרד הבריאות.

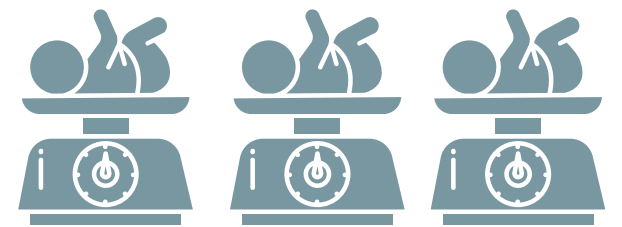
בסיכום נתוני 2020, מספר מחזורי הטיפול ביחידת ההפריה החוץ גופית בשערי צדק עלה בשנה זו בהשוואה לשנים קודמות והגיע לשיא חדש, ולמעשה מדובר כיום ביחידה הציבורית הגדולה בארץ. "האחות הקטנה", בביקור חולים גם התחדשה בצוות חדש והשירות בה המשיך במלוא המרץ. בנוסף, נפתח שירות חדש של הקפאת רקמת שחלה לצורך שימור פריון רפואי למטופלות בכל הגילאים, שעומדות לעבור טיפול כימותראפי. אנו תקווה שנזכה להשתיל את רקמות אלו שהוקפאו לאחר החלמה ונזכה ללוות הריון ולידה באותן נשים.

לידת תאומים בכתר

שנת 2020 תיזכר ללא ספק כשנת הקורונה. רופאים בתחילת דרכם כמו גם הבכירים, אחיות, צוות רפואה משלימה, צוות מנהל ומשק, כולם היו מגויסים למאמץ האדיר שהושקע השנה למתן שירות ללא הפסקה בתנאים מאתגרים של אי ודאות בכל התחומים.

חדרי הלידה ומחלקות היולדות, היו מטבע הדברים בחזית ההתמודדות היומיומית, 24/7, שהרי לא ניתן לתכנן, לדחות או לסגור זמנית את חדר הלידה.

בקמפוס שערי צדק היו למעלה

15,000^מ מתוכן מעל 250 זוגות תאומים לידות ו-6 זוגות שלישיות.

בקמפוס ביקור חולים ילדו מעל

6000^ל מהן קרוב ל-40 נשים זוגות תאומים.

למרות מגבלות הקורונה נשים הגיעו ללדת!

עמדנו באתגר והמשכנו במתן שירות ובפעילות הרגילה כולל לידות טבעיות, ליווי אישי של מיילדות, תכניות לידה, סיור וירטואלי בחדר לידה ולידות מים.

למען שמירה על בטיחות הלידה, חווית הלידה עבור היולדות המאומתות ובו זמנית על בטיחות הצוות התארגנו במהירות, בתמיכת צוות הלוגיסטיקה והבינוי, ליצירת "חללי קורונה" בקומת אם וילד; שכוללים חדרי לידה חדישים ומאובזרים, חדר ניתוח בסמיכות המאפשר תגובה מהירה לביצוע ניתוח קיסרי דחוף ליולדות מאומתות; מחלקת יולדות ג' הפכה בין לילה למקומן של יולדות קורונה וילדיהם.

היינו אורחים רצויים ותכופים במחלקות הכתר הכלליות שם אושפזו נשים בהריון שסבלו מתסמיני קורונה בדרגות שונות.

לשמחתנו זכינו ללוות אותן בהחלמה מהמחלה, השחרור לבית או הלידה עצמה.

זכינו לשיתוף פעולה מופלא של צוות חדר ניתוח ומחלקת ילודים ופגייה.

אגף לוגיסטיקה והנדסה

אנו שמחים לסכם שנת פעילות האגף: שנת 2020 הייתה שנה מאתגרת במיוחד ואנו מביטים קדימה אל שנת 2021

השנה הועסקנו כולנו בטיפול בנגיף הקורונה - סיוע ופתיחת מחלקות כתר באופן אינטנסיבי וסגירתן והחזרתן ליעוד המקורי. הנושא שאב משאבים אדירים ועל-כן היו נושאים שלא הגענו אליהם. יחד עם זאת, הרשימה המכובדת של יעדים שבוצעו השנה, על אף הטיפול בקורונה, מרשימה ומהווה תעודת כבוד לעובדים ולמנהלים. כמו-כן, ליוונו השנה מספר פרויקטים שנפתחו ואנו נערכים לפתיחת החניון בשנת 2021.

להלן טעימה מהיעדים והפעילות שביצענו השנה:

מוקד תקלות - עליית התחזוקנית לאוויר

- בשנת 2020 טופלו במעל 35 אלף תקלות למחלקות: אחזקה, חשמל, אינסטלציה, גזים רפואיים, תקשורת, חום-קור ומיזוג אויר.
- נוספו לביה"ח כ-60 מיטות חשמליות למטופלים.
- הותקנו כ-450 גופי תאורה לד חסכוניים באנרגיה.

כניסה למטבח החדש - ציוד מתקדם מהשורה הראשונה בעולם!

מכונות לחלוקת מדים

- מינוף פרויקט מכונות לחלוקת מדים לצוותי המרכז הרפואי בסקטורים השונים.
- זמינות ונוחות מרבית 24/7.
- חלוקת כ-300 אלף סטים של מדים (1,000 חליפות מדים ליום).

מחלקת משק בית

תפעול מחלקות הכתר היה אחד האתגרים המשמעותיים של צוות משק בית בשנה האחרונה. נאלצנו לבצע התאמות לשיטות העבודה ולתדרך בצורה קפדנית את כלל צוותי המחלקה. עם הגל הראשון יותר ויותר שטחים הוסבו למחלקות המטפלות בחולי קורונה ובהתאם, יותר מחלקות נדרשו בנקיון ותחזוקה. הצוותים שלנו עמדו באתגר במקצועיות רבה תוך שמירה על חמלה ואמפתיה לחולים במחלקות הכתר.

יעדים לשנה הבאה 2021

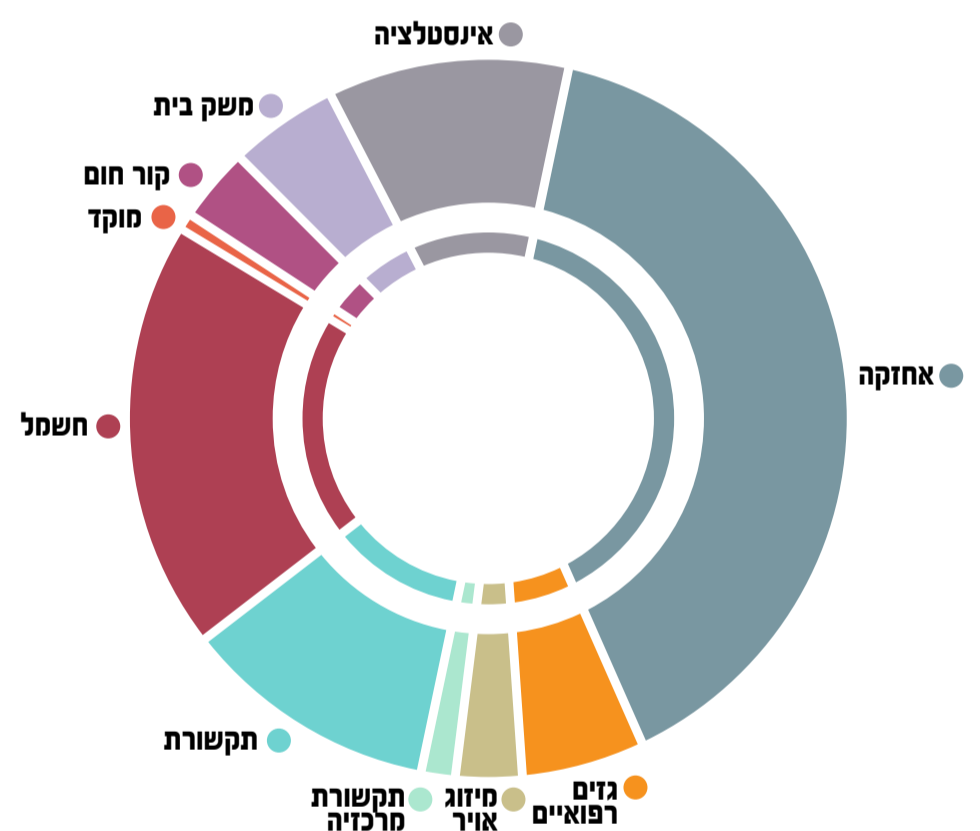
- קליטת פרויקטים: חניון, הרחבת כירורגיה, הרחבת המלר"ד.
- טיפול באצוות מכשור רפואי.
- הטמעת תוכנת B2B שמחברת בין הממשקים של שערי צדק ושל הספק ומאפשרת מערך קליטות ותשלומים טכנולוגי משופר.
- כניסה לתכנון מחסנים חדשים.
- העלאת CRM לאוויר - מע. ניהול קשרי לקוחות SALES FORCE.
- הגדלת חיבור חומרי חיטוי.
- המשך הערכות לרדיותרפיה.
- כניסה לנושא אחזקה מונעת בתחזוקנית.

כולנו תקווה שהמגפה תוסר מעלינו ונוכל לטפל בהתפתחות המרכז הרפואי בצורה ובדרך שקטה ויעילה. זוהי הזדמנות אדירה לפרגן לכל עובדי האגף, באשר הם, על עמידתם האיתנה בדרישות המיוחדות של הטיפול בקורונה ובפעילות סביבה על אף אי הודאות והחששות הבלתי פוסקות וכמובן בידודים והידבקות. הפעילות כללה, הקמה, דאגה לציוד מיגון, תפעול שוטף בחשמל, גזים תחזוקה, טלפוניה, מזון מיוחד וייחודי וקליטת כמויות מכשור רפואי אדירה מהאגף וכמובן ניקיון בתוך המחלקה בכל שלב לפני, תוך כדי ולאחר מכן.

"בָּרַךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפְעָל יָדָיו תִּרְצָה"

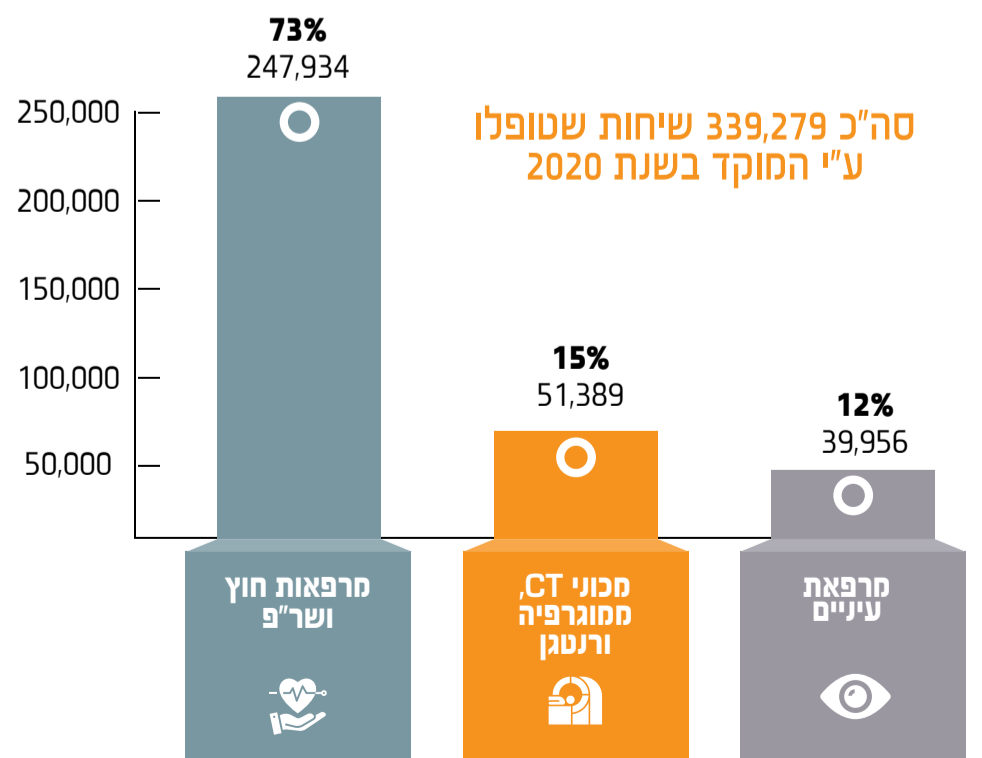
גדי אילן מנהל אגף לוגיסטיקה

עבודות לפי מחלקה

שיחות נכנסות לזימון תורים

כמות השיחות שטופלו ע"י מוקד קשרי לקוחות לשנת 2020

סה"כ 339,279 שיחות שטופלו ע"י המוקד בשנת 2020

השירות לריפוי בעיסוק

גאים להיות שייכים למשפחת שערי צדק ומאחלים לכולנו שהשנה הקרובה רק תשתפר

- למרות השנה הקשה שעברה על כולנו, אישית ומקצועית, ביקשנו: להמשיך ולשמור על רמת שרות גבוהה. המשכנו לטפל במטופלים במחלקות או בשרות האמבולטורי, מכיוון שלמרות הקורונה אנשים עדיין הגיעו אלינו גם ממגוון סיבות אחרות...
- המשיכנו להתקדם מקצועית- קורסים, למידה עמיתים, הכשרות ולימודי תואר מוסמך של מספר נשות צוות שלנו באוניברסיטה העברית.
- שמרנו על רוח המובילות ושיתופי פעולה מחקריים כאן במרכז הרפואי שלנו.
- שמרנו על קשר עם האקדמיות על ידי הדרכת והכשרת סטודנטים בשיקום הגריאטרי ומכון שיקום היד.
- השתתפנו במאמצי המרכז לקדם את הנגישות לאנשים עם מוגבלות של המרכז הרפואי.
- התפנינו לציין את יום הריפוי בעיסוק ואת יום שוויון לאנשים עם מוגבלות.

ומילה אחת על השלכות וירוס הקורונה: במידה שאתם מטפלים, מכירים, מחלימים המתקשים לחזור לתפקוד כלשהו בחיי היומיום, המתלוננים על קשיים קוגניטיביים, או על קשיים בתפקודי היד, ניתן להפנות לריפוי בעיסוק - לטיפול ושיקום. גאים להיות שייכים למשפחת שערי צדק ומאחלים לכולנו שהשנה הקרובה רק תשתפר....

פס ייצור לסדי מגף...

המרפאות בעיסוק התגייסו לספק למאושפזים במחלקות 'כתר' סדי רגליים מתוצרת עצמית. הריפוי בעיסוק מספק סדי רגליים למחלקות בית החולים בשגרת היום-יום. אך כאשר התקבלה בקשה גדולה ממחלקות הכתר לספק סדי רגליים, הצוות הבין שצריך ליצור סדים חדשים ומותאמים מ'א-ת' בשל אופי המחלה ומצב החולים. לאחר כמה שעות של עבודת צוות זוהי התוצאה - 11 סדים חדשים ומעוצבים.

שמחנו עם האתגר וההזדמנות לסייע.

אגף פרויקטים

20.1.20 המטולוגיה

אכלוס אשפוז יום המטואונקולוגי במתחמו החדש. המתחם כולל כמות גדולה יותר של כורסאות לטיפול, מתחם רופאים מרווח וחדרי בדיקה. במבנה הילדים החדש.

20.1.20 חדר תדריכים ביטחון

בניית מתחם עבור מחלקת הביטחון כולל מלתחות לעובדים וחדרי תדריכים המאפשר תדריך לכלל העובדים באותה המשמרת.

1.2.20 אורתופדיה

- המחלקה ירדה קומה לקומה 7 - חידשנו את המחלקה כולל החלפת תקרות גופי תאורה, דלפק.
- בניית מתחם חדש לרופאי המחלקה באותה הקומה.

3.2.20 רכש

חידוש מתחם מחלקת רכש, והתאמתו לצרכים החדשים בתפקוד המחלקה.

1.3.20 אא"ג

בניית חדר תורן חדש במחלקה.

1.4.20 מעבדת שינה

הקמת חמישה חדרי מעבדת שינה.

26.5.20 מחלקת קורונה חדשה

בניית מחלקת קורונה תקנית חדשה, הכוללת 15 מיטות טיפול, על ידי תוספת בניה חיצונית בצמידות למיין.

1.6.20 מו"פ חדר ישיבות

התאמה ע"י תוספת עמדות עבודה בהתאם להרחבת פעילותו.

1.7.20 הקמת רחבת אשפוז יום כירורגי 2

בניית מתחם אשפוז יום כירורגי נוסף הכולל 8 עמדות התאוששות וכורסא, 3 עמדות התאוששות במיטות, שמשרתות את מחלקת עיניים, פלסטיקה וכף יד. המתחם כולל שני חדרי פרוצדורה חדשים ושוכן במתחם הישן של אורולוגיה בקומה 2.

1.7.20 אקו לב

בניית מתחם חדש אקו לב הכולל חדר התאוששות חדש ל-5 מיטות וחדר תקני למכשיר הסטלה.

15.7.20 שיפוץ מיין גינקולוגי

שיפוץ מתחם המיין הגינקולוגי המאפשרת תוספת עמדה בבדיקות בפרטיות.

14.8.20 מתחם זיהומיות

מתחם חדש עבור צוות זיהומיות המתפתח הכולל משרדים לרופאים, לאחיות, וחדר תרופות.

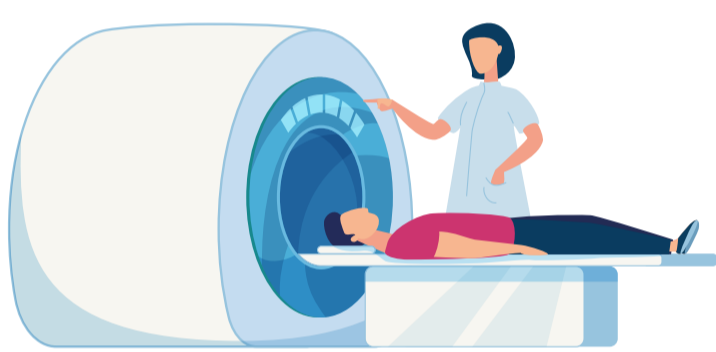

1.9.20 חדרי לידה

תוספת 4 חדרי לידה במתחם חדש הכוללת דלפק, חדר תרופות וחדר כלים.

11.9.20 מתחם MRI

החלפת כל מכשירי MRI למכשירים חדשים כולל שיפוץ החדרים הקיימים.

4.9.20 פנימית ד'

חידוש מתחם הרופאים בניית חדר ישיבות חדר תרופות, ודלפק בניית חדר בידוד חדש. והתאמת תשתיות חשמל למונשמים.

פנימית א'

חידוש חדרי הרופאים במהלך בניית חדר ניטור חדש.

5.9.20 חדר דואר

בניית חדר דואר ייעודי.

1.11.20 יולדות א'

חידוש שני חדרי יולדות המאפשר מיקום המיטות בצורה נוחה, ואפשרו ירידה ל-2 מיטות בחדר.

1.11.20 מתחם ציוד הנשמה

מתחם חדש עבור ציוד ההנשמה חדר צוות גדול לעובדים ומחסן מיוחד לציוד ההנשמה. המתחם יכול להכיל כמות גדולה יותר של מכונות הנשמה.

מתחם מרפאות חוץ ושריפ'

שיפוץ מתחם ההמתנה של מרפאות חוץ בקומה 5 - ניראות ורווחה.

15.11.20 מיין ילדים ביולוגי

התאמת מתחם מיין ילדים לקורונה ע"י סגירה חלקית של חדרי הבדיקה להיסמנות מהדבקה.

15.11.20 הרחבת משרדים לחדרי ניתוח

בניית מתחם משרדים הכולל חדר צוות, מלתחות וחדרי רופאים. משרת היום את מחלקת הקורונה בחדר האוכל ובעתיד ישמש את הרופאים של חדרי הניתוח.

15.11.20 מחלקת הקורונה הגדולה בארץ

בחדר אוכל נפתחה מחלקה עם 55 מיטות טיפול - הכוללות 10 מיטות ט"ג, מחלקה תקנית ע"פ דרישות משרד הבריאות הכוללת את כל האבזור הנדרש למחלקה כולל חדר שליטה, מתחם הנפשה לחולים, ומתחם לצוות.

5.12 מרפאות חצר הברית

בנייה חיצונית של שתי קומות למרכז הרפואי הכוללות 8 חדרי בדיקה בכל קומה עבור המרפאות הכלליות של המרכז הרפואי.

IVF

הגדלת שני חדרי אולטרסאונד ושיפור תנאי הטיפול לרווחת המטופלות.

20.12 מרפאות עיניים

סיום שלב מרכזי של הפרויקט הכולל חידוש מלא של מרפאות גלאוקומה וקטרקט. תוספת חדרי בדיקה, ואזור המתנה נפרד.

2021

4.2021 פתיחת החניון החדש

אחרי שנים רבות של מחשבה, השקעה ועבודה מאומצת, יש לנו בשורה אדירה עבורכם: החל מהחודש הקרוב ייהנו באי המרכז הרפואי שערי צדק מחניון חדש, גדול ומרווח שיפתור את בעיית החניה באזור ויאפשר למאושפזים, המטופלים והמבקרים הגעה נוחה, מהירה ופשוטה.

842 מקומות חניה

32 תניות נכים

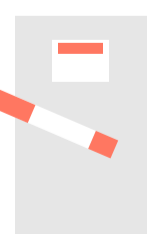
7 קומות

3 מעליות

4 גרמי מדרגות

2 כניסות

2 יציאות

6.2022 פתיחת מבנה הרדיותרפיה החדש

צילומי הרנטגן הקובנציונאליים (X-Ray) חזרו ל"מרכז הבמה", כמו בכל רחבי העולם, והיוו את האמצעים העיקריים ששימשו אותנו לצורך הדמיה של חולי הקורונה

פרויקטים ולעמוד במרבית יעדי הביצוע ביחידות השונות. כ-200,000 בדיקות בוצעו במכון הדימות במהלך 2020. להלן מספר פרויקטים ותהליכים שקודמו במהלך שנת 2020.

מכון הדימות עומד בקו הראשון בכל הקשור לאבחנה הראשונית והמעקב אחר החולים המגיעים למרכז הרפואי. שנת 2020 עמדה בסימן מגפת הקורונה. למרות זאת, הצלחנו במכון הדימות, לקדם

COVID19 המצב הייחודי דרש מאתנו ללמוד תוך כדי תנועה

דרשו מאתנו ללמוד "תוך כדי תנועה". לא עבר יום ללא הפתעות ותובנות חדשות. במקרים רבים אבחת המחלה הייתה "מקריית": זיהוי של מאפיינים חשודים בקרב חולים שנבדקו בחשד לתחלואה "רגילה" אחרת. הנושאים העיקריים בנטל, הזכאים על כך להערכה רבה, היו הרנטגנאים, אשר עשו לילות כימים בביצוע סבבי צילומי חזה במחלקות הכתר, ובהמשך רכישת תמונות ה-CT וזאת בתנאים פיזיים וטכניים מורכבים.

צילומי הרנטגן הקובנציונאליים (X-Ray) חזרו ל"מרכז הבמה", כמו בכל רחבי העולם, והיוו את האמצעים העיקריים ששימשו אותנו לצורך הדמיה של חולי הקורונה. בכדי לספק את השירות המיטבי למלר"ד ולמחלקות הכתר היה צורך בבניית מערך לוגיסטי המאפשר מתן מענה לצרכים הקליניים תוך כדי פגיעה מינימלית בתפקוד השוטף (בדיקות מאושפדים ואמבולטוריים). נדרשה הכרת המאפיינים הדימוטיים של מחלה חדשה ובלתי מוכרת. הלימוד שהתבסס בחלקו על פרסומים מדעיים והעברת מידע עדכני ומשנתנה בסמינרים פנים מחלקתיים. באופן טבעי, המצב הייחודי והעומס הגדול

היחידה לדימות ילדים מעל 20,000 ילדים נבדקו במכון במהלך השנה החולפת

שערי צדק למגמה עולמית, במסגרתה אוכלוסיית הילדים מקבלת מענה הולם את אופיה הייחודי ומופרדת מאוכלוסיית המבוגרים. גברת ביטה אשוואק, הרנטגנאית הראשית ביחידת האולטראסאונד יחד עם גב' כוכבה רחמים, מזכירת דימות, עמלו בהכנת תוכנית עבודה מתאימה לקראת המעבר. מעל 20,000 ילדים נבדקו במכון במהלך השנה.

במהלך השנה נבנה מתחם חדש ליחידת הדימות לילדים בקומה 6 (בסמוך למיון ילדים). ביחידה, בניהולה של ד"ר רותי ציטר, אשר החלה לפעול ממש בימים אלו (פברואר 2021), 2 חדרי US, בנוסף לחדרי הצילום הדיגיטלי הקיימים. היחידה כוללת עמדות עבודה לרופאות בתחום דימות הילדים. הקרבה למיון ולמרפאות הילדים מאפשרת תקשורת שוטפת וזמינות הדדית בין לבין הצוות הקליני. בכך, הצטרף המרכז הרפואי

היחידה לדימות השלד והשרירים (MSK)

הגיעו חלה עלייה בכמות הבדיקות והפרצדורות המבוצעות במכון בתחום זה. ד"ר סעאד כאלותי, חזר בימים אלו מהשתלמות עמיתים בתחום. בכך ייתן מענה מקצועי לבדיקות הדימות המתקדמות בתחום השלד והשרירים מתוך תקווה שהשרות ימשיך לצמוח ולהתפתח ובנוסף יאפשר חשיפה של המתמחים לתת תחום הדימות החשוב והמרכזי הזה.

היחידה קיבלה חיזוק משמעותי בכל הקשור לכוח האדם המאייש אותה. דר נתנאל ברקו, מומחה בדימות השלד והשרירים ומתמקצע בתחום האולטראסאונד, ד"ר ברקו עלה ארצה עם משפחתו והגיע אלינו מאוניברסיטת פנסילבניה. ד"ר ברקו הצטרף אל ד"ר יעקב אפלבוים (מנהל יחידת ה-MRI, מומחה בדימות השלד והשרירים). ד"ר ברקו עוסק בין היתר בביצוע בדיקות US מתקדמות (כולל ביצוע פרוצדורות פולשניות בהכוונת אולטראסאונד) תחום אשר כמעט ולא היה לו מענה עד עתה. מאז

תחומי דימות נוספים:

הצילום הקובנציונאלי, אולטראסאונד וה-CT מהווים את את "לב ליבו" של מכון הדימות. במהלך שנת 2020 בוצעו למעלה מ-30 אלף בדיקות CT במכון הדימות. בדיקות ה-CT מהוות קו ראשון בהדמיית הנבדק המגיע לחדר המיון.

ליחידת דימות המוח ומערכת העצבים הצטרפה ד"ר תמר טטרו. בדיקות דימות המוח מהוות חלק נכבד ממספר הבדיקות המבוצעות במכון ומספרן עולה במיוחד לנוכח העובדה שהמרכז הרפואי שערי צדק מהווה מרכז לשבץ מוחי ומרכז מצוינות בתחום הנירורורג'י. בתחום מגפת הקורונה הציגה היחידה בכנסים הרדיולוגים את נסיונה בדימות המוח בחולי קורונה.

בתחום דימות הבטן והאגן חלה עלייה גדולה במספר בדיקות MRI מכוונות לערמונית. הבדיקה תופסת תאוצה כחלק מבירור החשד לסרטן הערמונית. השנה בצענו כ-800 בדיקות. חלקן מאיזור ירושלים אולם חלקן הגדול מאזור מרכז הארץ. יזמנו השנה יחד עם המכון הגנטי והמערך האורולוגי את פתיחתה של המרפאה לגילוי מוקדם של סרטן הערמונית בגברים נשאי מוטציה גנטית BRCA1/BRCA2. במידת הצורך, לאחר ביקור במרפאה האורולוגית, מופנים אלינו לביצוע MRI.

בתחום היחידה הרדיולוגיה פולשנית, ד"ר אדם פרקש מונה למנהל היחידה לאור פרישתו של ד"ר אנטוני פרשטנדיג שיצא לגמלאות וממשיך לעבוד אתנו. היחידה מוכרת כיחידה להשתלמות עמיתים ולאחרונה הצטרף אליה ד"ר זייתן ג'ייקוב כמשתלם. יחידת האנגיוגרפיה מהווה מרכז מצוינות ומקבלת הפניות מכל הארץ לטיפול בתחומי גישה לדיאליזה, פוריות הגבר ומומים וסקולריים. היחידה מתקדמת בטיפול זעיר פולשני לערמונית מוגדלת ובגודש ורידי האגן ופועלת להפיכתה למרכז ארצי בתחומים אלו.

העצמת יחידות הדימות השונות מאפשרת עבודה על פי תתי ההתמחות בדימות כמקובל במכוני הדימות הגדולים בארץ ובעולם ומשפרת את מקצועיותה ואת השירות הניתן למטופלים ולרופאים.

בכך מצטרף המרכז הרפואי שערי צדק לשורה של בתי חולים מובילים בארץ ובעולם, אשר מטמיעים טכנולוגיות מתקדמות בתחום הנ"ל, לטובת שיפור הדיוק ומהירות הפענוח, ובאופן מעשי- להצלחת חיים.

במהלך השנה ותוך כדי התמודדות עם מחלת הקורונה הוחלפו שני מכשירי ה-MRI בשניים חדשים. המכשירים החדשים מאפשרים ביצוע בדיקות באיכות טובה יותר ובחלקן אף מבוצעות מהר יותר.

החלפת מכשירי MRI אינה דבר של מה בכך ונדרשת עבודת בניה והכנה רבה (משקלו של מכשיר MRI מגיע ל-7 טון) והשבתת מכשור לתקופה ארוכה, מר שמעון משה הרטנגאני הראשי יחד עם גב. צביה כהן, המזכירה הראשית ב-MRI, שקדו על שינוי היומנים כך שהפגיעה במזמנים תהיה מינימלית.

לאחר החלפת המכשירים נוכחנו בעלייה של למעלה מ-10% במספר הבדיקות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. במהלך שנת 2020 בוצעו במכון למעלה מ-13000 בדיקות. במהלך שנת 2021 יוכנס מכשיר MRI שלישי, במסגרת הפתיחה של מכון הרדיותרפיה. המכשיר השלישי ישרת את שני המכונים.

סטודנטים לרפואה מתארחים במכון במסגרת סבב חובה של שבועיים בתחום. 3-4 קבוצות מגיעות למכון והסטודנטים נחשפים לתחום בהרצאות ובעבודה עצמית מודרכת מול תחנות הפענוח. השנה הסבבים התקצרו עקב המגפה אולם במהלך 2021 התכנית כהרגלה.

ארבעה מתמחי המכון עברו את בחינות הכתב להסמכה (שלב א).

כ-30 ישיבות מולטי דיציפלינריות מתקיימות במכון הדימות במהלך שבוע. בתקופת המגפה השתדלנו להמשיך לקיים דרך אפליקציית הזום, כך שהפגיעה בשירות לרופאי שערי צדק ולמטופלים לא תורגש.

שנת 2020 תיזכר כ"שנת הקורונה"

מעבר לפעילות הקורונה, שנת 2020 מצטרפת לשנה נוספת של עבודה פורייה והתקדמות בכל התחומים למרות הקושי והתנאים שהמגיפה הציבה בפנינו. התקדמות זו הינה תוצאה של עבודה מסורה של כל אחד ואחד מאנשי צוות המכון: עובדי המשק, אחיות, רנטגנאים ורופאים - 110 עובדים.

ישר כח!

ד"ר עופר בנימינוב, מנהל אגף הדימות במרכז הרפואי שערי צדק

(תודה לד"ר יגאל פרנק על תרומתו בהכנת רשימה זו)

אני עומד בחמ"ל ורואה מול עיני על מסך גדול את אחת הסצנות הכי משמעותיות ועוצמתיות שיש...

תהליך ההחייאה נמשך זמן רב, כל דקה היא נצח... המוניטור נדם... הצוות המשיך ללא הפסקה... המשקף מגן מלא אדים.. לא רואים כלום.. ממשכים, לא מוותרים.. ואני עומד בחמ"ל ורואה מול עיני על מסך גדול את אחת הסצנות הכי משמעותיות ועוצמתיות שיש... וזה לא סרט, זו המציאות ואיזה פלא... פתאום נשמע הצפצוף הגואל במוניטור... הוא חי!!!... הצלחנו, ניצחנו!!!

מרים יעל פישלזון, מוקדנית יחידת האבטחה: "שנת 2020 הייתה שנה מטלטלת, הקורונה גרמה לנו לשנות את שגרת העבודה, כל יום למדנו דבר חדש, התמודדנו עם משימות מורכבות, קליטת חולי קורונה, העברת חולי קורונה לטיפולים, שמירת חפצים יקרי ערך והעברת חולים לבידוד ביתי. מוקד הביטחון זמין 24/7 ותמיד עם מוכנות לעזור ולסייע."

שנת 2020 הייתה שנה מיוחדת, מורכבת, משמעותית ומאד מאתגרת. התפרצות נגיף הקורונה אילצה אותנו לבצע התאמות, לבנות ולהפעיל את המערך הביטחים רבים: **ראשית**, ללמוד ולהבין מה זו קורונה? מה השלכותיה? מהם האימונים שהיא מביאה עמה? איך פועלים כנגדה? **שנית**, קביעת תפיסת הפעלה מותאמת, מקצועית, לארגן מחדש את כח האדם, המשאבים והאמצעים בכל יחידה והכל תוך שיתוף פעולה עם כלל הגורמים והמאמצים במרכז הרפואי.

האתגר הגדול ביותר, לפחות בהתחלה, היה להניע ולרתום את האנשים לפעול בתנאי משבר, לחץ, חרדה ואי ודאות - מצב חירום לא מוכר. בהמשך, האתגר התרחב לניהול שיגרת חירום ממושכת.

המטרה המרכזית הייתה לשמור על הבטיחות ברציפות התפקוד במלחמה מפני איום הנגיף ומתן רמת שירות גבוהה לצוות העובדים, למטופלים ולמבקרים. עיקר הפעילות הייתה מוכוננת לבידוד והפרדה של האזורים הנגועים ובפעילות אכיפה מורחבת על פי הנחיות ההתגוננות. כלל המערכים תוגברו בכוח אדם, אכיפה, התקנת תשתיות ומצלמות במחלקות הקורונה, הובלה וניוד מטופלים מאומתים, סיוע בחקירות אפידמיולוגיות, מתן מענה רחב להיסעים ולתחבורה השוטפת תחת אילוצים רבים והגבלות התחבורה הציבורית, פיתוח והטמעת מערכת השליחים שיצרה סטנדרט חדש בקנה מידה עולמי בכל תחום שינוע מטופלים. יש לציין שבתקופה זו חלה ירידה משמעותית באירועי האלימות, גניבות והפרות הסדר במרכז הרפואי.

בחווייה האישית שלי, **תקופת הקורונה (שעוד לא תמה) היא סיפור של אנשים, של מחויבות, של הקרבה ושל אמונה.**

אשתף בחוויה שנצרכה בי והתרחשה בתחילת הדרך. זה היה בדיוק לאחר שסיימנו להתקין מצלמות במח' כתר ופתאום חלה התדרדרות משמעותית בקרב אחד המטופלים ונדרש היה לבצע החייאה. ד"ר רמזי והאחות אלומה תוך שניות התמגנו ונכנסו פנימה.

מערכת השליחים

המערכת הושקה כחודש לאחר התפרצות נגיף הקורונה, מטרתה לייעל את אופן עבודת השליח ולספק את השירות הטוב ביותר למטופל. באמצעות המערכת אנו מקבלים בקרה וניתוח מדויק של כמות המשימות, זמן הגעה למשימה והספקי עבודה של כל שליח.

נתי לוי, שליח: "בזכות המערכת ניכר שיפור במתן השירות למטופל, מבחינת יעילות, מקצועיות ומניעת טעויות זיהוי של המטופל, כשמתקבלת קריאה למכשיר הנייד, מיד מופיעים כל הנתונים הנדרשים; פרטי המטופל, המחלקה בה נמצא המטופל ולאן צריך

להגיע לקבלת הטיפול, האם המטופל צריך בידוד, חמצן, מוניטור וכו'. השימוש במערכת חוסכת זמן יקר ומנווטת ליעד באופן מבוקר."

מצטיינים בתנועה:

סדי חודש אגף הבטחון בוחר את השליח המצטיין. בחודש האחרון - השליח איליה נוחימובסקי נבחר.

תחבורה

לעובדים לפי ההנחיות, שיפוץ הכבישים בשטח המרכז הרפואי, סימון החניות ואכיפה מוגברת בחניונים, שירותי ניקיון וכו'. בשבועות הקרובים יפתח חניון הרדיותרפיה החדש. החניון יהיה מסוחשב ובו יהיו כ-800 מקומות חניה, דבר אשר ישדרג באופן מהותי את מצוקת החניה הניכרת. בעזרת עבודת צוות ושיתוף פעולה אני מאמין ששנת 2021 תהיה שנה מוצלחת וטובה יותר."

בעקבות הגל הראשון נפתח מוקד התחבורה, שמטרתו מתן שירות ומענה לכלל עובדי המרכז הרפואי, המוקד פעל בין השעות 06:00-23:00. דאגנו להסעות לעובדים בזמן השבת התחבורה הציבורית, פיזור משמרת לילה, איסוף למשמרת שיש ערב לעובדי מערך הסיעוד, בהתאם לכך נוספו צירים חדשים מחוץ לירושלים.

אורי כהן, מנהל התחבורה והחניונים: "שנת 2020 הייתה ללא ספק שנה מיוחדת, שנה מלאה באתגרים. דאגנו לפתיחת מוקד התחבורה שייתן מענה לכלל העובדים, הסעות

דווקא בתקופה של עבודה אינטנסיבית חשוב לזכור כי כולנו משפחה אחת

עובדות ועובדים יקרים

שנת 2020 תיזכר לדורות בשל הקורונה.

בשעה שגם בימי שגרה מתמודדים צוותים רפואיים עם מצבים מקצועיים ונפשיים לא פשוטים, הקורונה העמידה אותנו בחזית חדשה ומלחיצה במיוחד: עבודה בעצימות גבוהה מול נגיף שהידע עליו מועט, הרבה אי וודאות, צורך לתת מענה מקצועי במצבים אינטנסיביים הכרוכים בהידרדרות מהירה של מטופלים, ועבודה מסביב לשעון במשמרות ארוכות ותובעניות.

במקביל התמודדנו עם קשיים של בני/בנות זוג אשר הוצאו לחל"ת או פוטרו או עברו לעבוד מהבית, ילדים אשר לא למדו בצורה מסודרת לאורך תקופה ממושכת, דאגה לבני משפחה מבוגרים ו/או חולים.

בתקופת הקורונה הכל מוקצן. העומס, ההתמודדות עם מקרים רפואיים קשים, כמו גם ההתמודדות עם הקשיים המקצועיים, הבריאותיים והכלכליים שחוונו. מרגש היה לראות את העבודה הקשה והסולידריות של כל עובדי המרכז הרפואי.

במצבים כאלה, אנו משתמשים בדרך כלל במשאבים הפנימיים שלנו, כדי להתמודד בצורה טובה עם האתגרים. אלא שבשנה זאת נראה היה שהמצברים הולכים ונגמרים, וקשה למלא אותם: חווינו פגיעה בתרבות הפנאי וביכולת לצאת לחופשות, הריחוק החברתי פגע ביכולת להיפגש עם משפחה וחברים, ונפגעו מעגלי התמיכה הטבעיים מהם אנו שואבים כוחות.

כל אלה יצרו מעמסה כבדה ושחיקה.

חשוב להבין ששחיקה וקושי להתמודד אינן מילים גסות. זוהי תגובה טבעית ונורמאלית למצב שאינו נורמאלי. ההסתדרות הרפואית הבינה זאת ואף מעמידה סיוע מתאים ודיסקרטי למי שמעוניין בכך.

אנו מעודדים אתכם לפנות לקבל תמיכה וסיוע רגשי, על מנת להגביר את החוסן הנפשי ולהתגבר בצורה טובה יותר על האתגרים האישיים העומדים בפני כל אחד ואחת מאיתנו.

עם איום המגפה התמודדנו ויכולנו לו, ויש להודות שלפחות בשנה הקרובה גם האיום הכלכלי הוסר. נותר לנו לדאוג להיבט הרגשי - ויש לייחל ולאחל לנו שנוכל לשוב וליהנות במהרה ממפגשים חברתיים ומשפחתיים, מתרבות הפנאי ואוורור בחופשה מהעבודה האינטנסיבית.

דווקא בתקופה של עבודה אינטנסיבית הכרוכה באתגרים רב תחומיים חשוב לזכור כי כולנו משפחה אחת גדולה, משפחת שערי צדק, ולשמור על הערבות ההדדית ושיפור תנאי העבודה, במקום שמהווה לנו בית.

בברכה,

ד"ר רמי שפירא

יו"ר ועד הרופאים

ועד העובדים

עובדים יקרים,

חג החרות הוא נקודת זמן טובה להסתכל על השנה האחרונה שהביאה אתה מציאות משתנה והתמודדות עם מצב חדש המצריך שינויים רבים - ריחוק חברתי, סגרים ובדודים, חוסר ודאות, דאגה, לחץ וחוסר ביטחון בריאותי. גם בתקופה קשה זו, אני גאה כיו"ר הוועד, לראות את העשייה היומיומית שלכם העובדים, את הנתינה והמסירות לעבודה, את ההתגייסות למען המטרה, למרות הקשיים. ועל כך אני גאה. אנו נחושים להמשיך ולשמור על האיחוד והעזרה הדדית ובכך לשמור על יציבותו וחוזקו של הארגון. אני מקווה שהאביב הזה יביא אתו התחלות חדשות, הנאות קטנות ומתוקות והמון הפתעות מרגשות. אני מאחלת לכולם שבמהרה נצא מעבודות לחרות ומבידוד לתקווה. שיהיה לנו חג חרות של שפע, בריאות ושמחה.

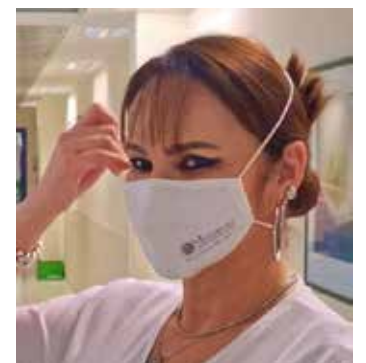

שלכם ובשבילכם
אתי גבאי
יו"ר ועד העובדים

ועד האחיות

חג הפסח והאביב מתקרב ובא

זהו חג מלא בשמחה, במיוחד כשרואים מסביבנו את הפריחה, הטבע במלוא תפארתו ובימים אלו מראה אף את עוצמתו. זוהי תקופה המבשרת התחדשות ופריחה אשר מעמידה בפנינו, כתמיד, אתגרים מרתקים וחשובים. המאמצים הבלתי נלאים שלנו למען המטופלים מעוררים תחושה של גאווה. אלה הם הימים שבהם השליחות שלנו נמדדת ואני בהחלט רואה שיש בעמלנו ברכה אני תקווה ואמונה שבקרוב נצא מחוזקים ובכוחות מחודשים נשוב לימים כלפנים בשמי ובשם חבריי בוועד אאחל חירות אישית לכל אחד ואחת, הגשמת שאיפות וחלומות שאולי טרם התממשו עבורכם

בברכת חג שופע בריאות ושמחה
נאוה עסיס יו"ר ועד אחים ואחיות

"מצמצמים שחיקה, מגבירים חוסן ומחזקים בנגיעות קטנות את ה-Well-Being של כולנו"

עובדים יקרים,

מעונות לילדי עובדים בתקופת הסגרים - בשיתוף עיריית ירושלים, הפעלנו מסגרות משמחות לילדי העובדים החיוניים, ובכך "שחררנו" את העובדים לבצע את עבודתם החשובה מבלי לדאוג לשלום ילדיהם.

עדכונים שוטפים באפליקציית בצדק על הנעשה בבית החולים - ידוע שככל שאנחנו מודעים יותר למצב, כך מופחתת אי-הודאות ותחושת השליטה מגבירה את החוסן שלנו.

תוכנית התערבות למניעת התפתחות של תסמיני פוסט טראומה (PTSD Post-Traumatic Stress Disorder) בקרב צוותי הכתרים. בחודש מרץ קיימנו 24 סדנאות התערבות לעובדים ומנהלים של מחלקות הכתר וטיפול נמרץ, מכל המגזרים. סדנאות אלו מהוות את השלב הראשון בתוכנית. החל מאמצע מאי נקיים סדנאות המשך מחוץ לבית החולים. תוכנית ההתערבות מועברת ע"י מטפלים חיצוניים וע"י צוות מהמערך הפסיכולוגי של בית החולים שהוכשר לכך.

21BOOST - תוכנית שכולה דאגה ל-Well-Being שלנו - רגעים מיוחדים לגוף, לנפש ולסביבה. פעמיים בחודש אנחנו דואגים לכם לבוסטים מרעננים, מפנקים, מרגיעים, מפתיעים ומרגשים. התחלנו בחלוקת מרק מזין ובריא, המשכנו עם הרצאה בנושא פסיכולוגיה חיובית וחיזוק החוסן, חגגנו יחד את פורים, שלחנו סמן פרגון לנשים מעוררות השראה לרגל יום האשה. לקראת פסח שדרגנו את חדרי הצוות עם בוסט התחדשות ועוד היד נטויה עם הפתעות נוספות.

איתור צרכים בהיבטים של כוח האדם במחלקות ושל הלמידה והפיתוח - יצרנו קשר עם כל מנהלי המחלקות על מנת להבין את הצרכים שלכם ולנסות לתת לכם מענה מיטבי.

תוכנית לפיתוח מתמחים - תקופת ההתמחות הינה תקופה עמוסה ושוחקת, וחשוב לנו לעשות כל שניתן על מנת לחזק אוכלוסייה זו. אנו פועלים במרץ, בהובלת ד"ר ספי מנדלוביץ ובשיתוף גורמים נוספים בבית החולים, ליישום תכניות לשיפור התנאים הפיזיים של המתמחים ולמתן פלטפורמות שיסייעו להם בהתפתחות המקצועית והאישית בתקופת ההתמחות.

נושא צמצום השחיקה וחיזוק החוסן ימשיך להוות מרכיב מרכזי בתוכנית העבודה שלנו במשאבי אנוש במהלך כל השנה הקרובה, כך שכולנו נרגיש עטופים, מטופלים ושייכים.

* פעולות שנעשו בשיתוף עם המחלקה לעבודה סוציאלית וצוות הפסיכולוגים של בית החולים.

נושא השחיקה מעסיק את עולם העבודה בכלל, ואת העוסקים במקצועות הבריאות בפרט. שחיקה נובעת מהתשה של יכולת התמודדות הפרט עם דרישות העומדות בפניו, כתוצאה מעמידה במצבי לחץ רבים או מתמשכים לאורך זמן. מצב הלחץ עצמו מוגדר כמצב בו קיים פער בין הדרישות במציאות, לבין היכולת של היחיד לבצע אותן. תקופת החירום בימי הקורונה, המאופיינת ככל תקופת חירום בתחושת דחיפות, בהתגייסות, בהגברת תחושת השייכות וגאווה היחידה ובהתגברות תחושת המשמעות - מהווה גורם מגביר חוסן ומנגד עלולה להגביר שחיקה ותסכול. מכיוון שהתקופה הלכה והתארכה, כך עלולה בעקבותיה לגדול תחושת התסכול, כמו כן יש להיערך ליום שאחרי, שהוא כבר ממש מעבר לפינה.

תחת הסלוגן "דווקא אנחנו, דווקא עכשיו" אנו פועלים לחיזוק החוסן והשלמות (Well-Being) של העובדים ולצמצום השחיקה, בהסתמך על מחקרים בנושא שמראים שבין הגורמים המסייעים להפחתת שחיקה נמצאים: הפחתת עומסים וניהול הזמן, כבוד והערכה, גמישות והזדמנות לצמיחה מקצועית.

על מנת לעזור לכם להפחית עומסים ולנהל טוב יותר את הזמן שלכם, הנגשנו כלים מהבית (למשל, מילוי טפסים, חילנט, למידה מרחוק מכל מחשב/סמארטפון) ואישרנו עבודה משרדית מרחוק כשהדבר התאפשר. אנחנו ממשיכים לעבוד על דיגיטציה של טפסים ועל טכנולוגיות על מנת להמשיך ולהפחית בירוקרטיה.

פעולות נוספות שעשינו וממשיכים לעשות בעתיד לחיזוק החוסן וצמצום השחיקה מתמקדות בשלושה היבטים מרכזיים: חוסן פיזי, חוסן רגשי וחוסן סביבתי.

אז מה עשינו?

"מחברים" - הרצאות לעובדים ולבני משפחותיהם במגוון נושאים בשעות הערב; הופעה של חנן בן ארי בחנוכה.

סדנאות חוסן לצוותים אורגניים - (בהתאם לצורך ולבקשת הצוותים), סדנאות והרצאות ייעודיות לאחיות ולרופאי הכתרים, מיון ביולוגי וטיפול נמרץ.

תרומות - ניהול קשר עם תורמים וחלוקת התרומות בין המחלקות השונות.

"בבידוד, אבל לא לבד" - שיחות טלפון ושמירת הקשר עם עובדים חולים ומבודדים ושליחת מתנות לבתי המבודדים וכן הפניית עובדים המרגישים מצוקה וזקוקים לייעוץ לעו"ס פרסונל.